

REDAKCJA
tel. 662 061 331**ODWIEDŹ NASZ PORTAL**RYPIN-.PLBieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**RYPIN**Miasto liderem
w racjonalnym
zakupie energii

str. 2 - Aktualności

WYWIADBlaski i cienie zawodu
pracownika socjalnego

str. 3 - Aktualności

RYPINSpotkanie
pod jedną flagą

str. 4 - Aktualności

CZWARTEK
28 LISTOPADA 2024

ISSN: 2544-8935

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 48/2024 (480)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Wpadka rabusiów z Warszawy

RYPIN ▶ Kryminalni ustalili dwóch mieszkańców Warszawy, którzy włamali się do domu jednorodzinnego na terenie Rypina. Jeden z nich został już zatrzymany, a prokurator objął go dozorem policyjnym. Zatrzymanie drugiego podejrzanego to tylko kwestia czasu

Rypińscy kryminalni pracowali nad sprawą od 21 października 2024 roku. To tego dnia otrzymali zgłoszenie o włamaniu do domu jednorodzinnego na terenie Rypina. Jak wynikało z ustaleń policjantów, dwóch zamaskowanych mężczyzn, w godzinach południowych weszło do jednego z domów, wyłamując okno. Wewnątrz uszkodzili telewizor oraz zabrali pieniądze, czym spowodowali łącznie straty w wy-

sokości blisko 30 tys. zł.

Od tej chwili kryminalni analizowali zebrany w tej sprawie materiał dowodowy. Ich żmudna praca przyniosła efekt. Wszystkie wskazywało na to, że sprawcami mogą być dwaj mieszkańcy Warszawy w wieku 47 i 43 lata, którzy w przeszłości byli już karani za podobne przestępstwa.

– Na podstawie swoich ustaleń w miniony czwartek (21.11) rypińscy

policjanci pojechali do Warszawy. W czasie prowadzonej przez nich obserwacji ustalonego miejsca podjechał pojazd, który prowadził wytypowany przez nich 47-latek. Mężczyzna zorientował się, że policjanci przyjechali po niego i zaczął uciekać, najpierw samochodem, następnie go porzucił i zaczął uciekać pieszo. Policjanci podjęli pościg i już po chwili go zatrzymali. W trakcie przeszukania znaleźli także gotówkę w kwocie prawie 15 tys. zł, którą zabezpieczyli na poczet przyszłej kary – podaje Komenda Powiatowa Policji w Rypinie.

Mężczyzna został doprowadzony do rypińskiej jednostki, gdzie usłyszał zarzut włamania i uszkodzenia mienia, działając w warunkach recydywy. Następnego dnia (22.11) prokurator, na wniosek policjantów, zastosował wobec niego dozór policyjny i zakaz opuszczania kraju. Grozi mu do 15 lat więzienia. Ponadto policjanci prowadzą czynności zmierzające do zatrzymania drugiego ze sprawców, co jak zapowiadają, jest kwestią czasu.

(ak), fot. KPP Rypin

Gmina Skrwilno

Krowy... na zakupach?

Kilka krów dało drapaka z pastwiska w gminie Skrwilno, ale ucieczka była nieudana. Zaplątały się łańcuchami w stelaż reklamowy marketu Dino, zostały pojmane i odprowadzone z powrotem na łąkę.

W niedzielę około godz. 13.00 zostały zaalarmowane służby, że obok parkingu przed sklepem, pod reklamą napojów i chipsów, stacjonują krowy i zjadają trawnik. W obawie o to, żeby zwierzęta nie zagroziły ludziom i przejeżdżającym pojazdom, ruszyły do akcji jednostki OSP ze Skrwilna

i Przywitowa oraz policjanci. Strażacy odpląтали krowy i odprowadzili je na miejsce, z którego uciekły.

To jedna z wielu eskapad tych łaciących stworzeń. Jedna z nich miała miejsce jakiś czas temu na trasie wodnej Rakowo-Gulbiny w naszym powiecie.

dokończenie na str. 30

Miasto liderem w racjonalnym zakupie energii

RYPIN ▶ W minionym tygodniu w Urzędzie Miasta Rypin odbyło się zawarcie umów na dostawę energii elektrycznej na 2025 r. w ramach Rypińskiej Grupy Zakupowej

Od 14 lat liderem grupy jest Miasto Rypin. W jej skład wchodzi także: Gmina Brzuze, Gmina Miasto Golub-Dobrzyń, Powiat Golubsko-Dobrzyński, Gmina Rogowo, Gmina Rypin, Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „RYPIN” Sp. z o.o., Powiat Rypiński, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rypinie, Rypińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Gmina Skrwilno, Gmina Świdziebna i Gmina Wąpielsk.

Wspólny zakup energii pozwala na uzyskanie znaczących oszczędności. W tym roku za dostawę energii elektrycznej do lokali i obiektów płaciliśmy,

korzystając z ustawowego zamrożenia ceny 858,54 zł brutto za MWh, a za dostawę energii

elektrycznej dla potrzeb oświetlenia drogowego 851,16 zł brutto. Oferta w ramach Rypińskiej

Grupy Zakupowej na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. jest o ponad 30% tańsza.

Nowa cena to 585,48 zł brutto za MWh za dostawę energii elektrycznej do lokali i obiektów oraz 580,56 zł brutto za MWh za dostawę energii elektrycznej dla potrzeb oświetlenia drogowego.

Najkorzystniejszą ofertę na pierwszą część zamówienia (dostawa energii elektrycznej do lokali i obiektów) złożył wykonawca Veolia Energy Contracting Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, natomiast na drugą część zamówienia (dostawa energii elektrycznej dla potrzeb oświetlenia drogowego) najkorzystniejszą ofertę złożyła Energa Obrót S.A. z siedzibą w Gdańsku.

(ak)

fot. nadesłane

Rypin

Kontynuują zagraniczną współpracę

W minionym tygodniu w Rypińskim Centrum Sportu odbyło się niezwykle wydarzenie, realizowane we współpracy z włoskim stowarzyszeniem Invincible Diving. Jest to stowarzyszenie mające siedzibę w Cernobbio (Włochy), prowadzące działalność na różnych basenach w Como i Mediolanie.

Wolontariusze zrzeszeni w stowarzyszeniu od lat z zaangażowaniem działają na rzecz integracji dzieci niepełnosprawnych. Podczas zorganizowanej na basenie imprezy Waves of Unity, dzieci ubrane w sprzęt do nurkowania i pod okiem instruktorów, spróbowały zanurkować pod wodą, dzięki czemu miały możliwość zanurzyć się w nowy, fascynujący świat wodnych doświadczeń.

Wsparcie instruktorów pozwoliło im swobodnie poruszać się w innym wymiarze – w wodzie – odkrywając, że wszelkie ograniczenia są do pokonania. Była to niezwykła okazja do poznania nowych horyzontów i przełamania własnych barier.

Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach współpracy zagranicznej miasta Rypin z włoskim Uggiate con Ronago.

Honorowym patronatem wydarzenia objął burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, który osobiście otworzył wydarzenie. Współorganizacją imprezy zajęły się Marta Żołnowska, koordynator ds. kontaktów z miastami partnerskimi, Karolina Topolewska, prezes Rypińskiego Uczniowskiego Klubu Sportowego „Sejwal” oraz Veronica Camagni.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Debata oświatowa

Miasto Rypin jest jednym z 51 samorządów w skali kraju biorących udział w pilotażowym projekcie „Cyfrowy Rozwój Oświaty w jednostkach samorządu terytorialnego”.

W minionym tygodniu w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik” przeprowadzono w ramach projektu debatę pt. „Cyberbezpieczeństwo i higiena cyfrowa rypińskiej oświaty”. Debata stanowiła element diagnozy, badając stan cyfryzacji oraz wyzwania na kolejne lata. W debacie uczestniczyli przed-

stawicie kadry kierowniczej, nauczyciele, rodzice, uczniowie rypińskich szkół i przedszkoli oraz zaproszenie goście. Wydarzenie zostało zorganizowane z inicjatywy burmistrza Rypina Pawła Grzybowskiego.

(ak)

fot. UM Rypin

Blaski i cienie zawodu pracownika socjalnego

WYWIAD 21 listopada, na mocy ustawy o pomocy społecznej, obchodzony jest Dzień Pracownika Socjalnego. Jest to niełatwa praca, która wymaga wielkiego serca i dużych chęci, aby przychodzić z pomocą do każdego, kto potrzebuje wsparcia

Pracownik socjalny to osoba, która oferuje swoją pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Z tej okazji rozmawialiśmy z kierowniczką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie Katarzyną Kalinowską, która przybliżyła nam zawód pracownika socjalnego.

– Pani kierowniczko, na wstępie proszę powiedzieć, na czym polega praca pracownika socjalnego?

– Praca pracownika socjalnego nie należy do najłatwiejszych, to trudny zawód, pełen wyzwań. Pracownik socjalny to osoba, która na co dzień mierzy się z trudnymi sytuacjami życiowymi osób i rodzin, pomagając im w przejściu przez kryzys i budowaniu samodzielności. Praca ta nie ogranicza się do udzielania jednorazowej pomocy. Często obejmuje długotrwały proces wsparcia, mający na celu społeczną integrację klientów pomocy społecznej.

– Jakie umiejętności/cechy powinien posiadać dobry pracownik socjalny?

– Pracownik socjalny to zawód, który wymaga od osoby w nim pracującej nie tylko odpowiednich kwalifikacji, ale także cech charakteru, takich jak: empatia, cierpliwość czy bardzo dobra umiejętność słuchania.

– Co jest największą satysfakcją w pracy?

– Praca pracownika socjalnego, choć pełna wyzwań, pozwala na bezpośredni kontakt z osobami, którym pomoc jest najbardziej potrzebna. Świadomość, że dzięki

działaniami pracownika osoba lub rodzina jest w stanie poradzić sobie z własnymi problemami, bądź zmieniła swoje życie na lepsze, przynosi dużą satysfakcję. Bardzo motywujące jest też słowo podziękowania za pomoc.

– Przed jakimi wyzwaniami/trudnościami staje pracownik socjalny?

– Zawód pracownika socjalnego wiąże się z licznymi wyzwaniami dnia codziennego i koniecznością radzenia sobie z presją społeczną, a także niechęcią współpracy podopiecznych. Zawód pracownika socjalnego narażony jest na liczne niebezpieczeństwa związane z pracą w terenie i kontaktem z osobami, które mają różnego rodzaju problemy (m.in. osoby dotknięte chorobą alkoholową, chore psychicznie).

– Proszę powiedzieć, kogo obejmuje pomoc? Kto się może o nią ubiegać?

– Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, bezrobocia, bezdomności, nie-

pełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, a także w przypadku trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, z powodu alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego czy też klęski żywiołowej lub ekologicznej. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł, natomiast osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600 zł. Ponadto rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, musi wystąpić co najmniej jeden z powodów wymienionych powyżej lub inne okoliczności uzasadniające udzielenie pomocy społecznej.

– Jakie są formy pomocy klientom?

– Pierwszą z form pomocy są pieniężne świadczenia z pomocy społecznej, takie jak: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki. Drugą formą pomocy są świadczenia niepieniężne: praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa, w tym ekonomiczne usamodzielnienie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy oraz usługi sąsiedzkie, mieszkanie treningowe lub wspomagane, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym także w wymienionym wcześniej mieszkaniu lub wspomaganiem. Pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

– Czy klienci chętnie zgłaszają się do Państwa po pomoc?

– Są osoby, które systematycznie korzystają z kompleksowej pomocy naszego ośrodka, ale są i takie osoby/rodziny, o których dowiadujemy się od innych osób i im również udzielamy wsparcia.

– Z jakimi instytucjami Państwo współpracujecie?

– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z takimi instytucjami jak: Komenda Powiatowa Policji w Rypinie, Sąd Rejonowy w Rypinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie, szkoły podstawowe z terenu gminy Rypin oraz gmin ościennych.

– Bardzo dziękuję za rozmowę!

– Dziękuję.

Życzymy, aby każdy dzień tej trudnej i odpowiedzialnej pracy przynosił spełnienie i zadowolenie. W imieniu wszystkich osób będących w kryzysie, chcemy wyrazić naszą wdzięczność, że każdego dnia pracownicy socjalni stoją na straży potrzebujących. Życzymy wszystkim pracownikom udzielającym pomocy społecznej dużo sił, wytrwałości i satysfakcji z pracy. Każde Wasze zaangażowanie w pomoc niech każdego dnia przynosi piękne owoce.

(mw), fot. ilustracyjne

Gmina Rogowo

Docenili tych, którzy niosą pomoc

Z okazji Dnia Pracownika Socjalnego wójt Zbigniew Zgórzyński, sekretarz Anna Ostrowska oraz skarbnik Elżbieta Motylewska spotkali się z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie, by wyrazić im wdzięczność za ich codzienną pracę oraz zaangażowanie w pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Podczas spotkania wójt Zbigniew Zgórzyński, w imieniu całej gminy, złożył pracownikom GOPS serdeczne życzenia oraz wręczył kwiaty, podkreślając, jak wielką rolę odgrywają oni w lokalnej społeczności.

– Dziękujemy za niełatwą,

odpowiedzialną i wymagającą ofiarności pracę. Wasze zaangażowanie, profesjonalizm oraz ogromne serce, które wkładacie w pomoc innym, są nieocenione. Dzięki Wam wiele osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, otrzymuje

niezbędne wsparcie i szansę na lepsze jutro – mówił wójt Zgórzyński.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie każdego dnia stają na wysokości zadania, niosąc pomoc tym, którzy jej najbar-

dziej potrzebują. Ich praca wymaga nie tylko wiedzy i umiejętności, ale także ogromnej empatii i cierpliwości. To dzięki nim możliwe jest realizowanie działań, które wspierają osoby w potrzebie, poprawiając jakość życia wielu rodzin. Na

zakończenie spotkania wójt, sekretarz oraz skarbnik złożyli życzenia dalszych sukcesów zawodowych, wyrażając nadzieję, że ich praca nadal będzie przynosiła satysfakcję oraz radość z pomagania innym.

(AdWo)

Spotkanie pod jedną flagą

RYPIN ▶ Za pół roku wybierzemy prezydenta. Od tego kto nim zostanie, zależy los sejmowych ustaw. Prezydent będzie też nas reprezentował na świecie

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Dotąd na starcie w wyścigu o Belweder stanęli: Sławomir Mentzen z Konfederacji, Marek Jakubiak z Wolnych Republikanów, Szymon Hołownia z Polski 2050, Rafał Trzaskowski z Koalicji Obywatelskiej, Karol Nawrocki reprezentujący Prawo i Sprawiedliwość oraz jako ostatni Romuald Starosielec z Ruchu Naprawy Polski.

Kampania wyborcza jeszcze się nie rozpoczęła, ale kandydaci już udzielają się w mediach i debatuje z potencjalnymi wyborcami. W piątek 22 listopada do Rypina przyjechał Szymon Hołownia, żeby spotkać się z mieszkańcami miasta i okolic. Każdy kto miał ochotę, mógł przyjść, nie było żadnej selekcji.

Marszałek przywitał się z obecnymi w sali Rypińskiego Centrum Sportu, podając rękę i zaznaczył, że chciałby, aby w tych niespokojnych czasach wszyscy zebrali się pod jedną flagą.

– Na miejsce spotkań nie wybieram wielkich miast, gdzie przychodzą tłumy, tylko jeżdżę

w takie miejsca, w których te spotkania są kameralne, do których ta duża centralna polityka rzadko zagląda, żeby porozmawiać, żeby usłyszeć od tych którzy tu żyją, również w Rypinie co słyszą, co idzie nie tak, co się udało, a co natychmiast wymaga poprawy. Bardzo mi zależy na tym, żeby usłyszeć wasz głos i móc na niego odpowiedzieć – zachęcał Szymon Hołownia osoby przybyłe na spotkanie do zabierania głosu, dodając że jest też „organem państwa, który zarządza wyborami”.

– Patrząc, co się dzieło w Polsce do tej pory, trzeba będzie zorganizować wybory w taki sposób, aby nikt nie miał wątpliwości, że proces jest klarowny, uczciwy i że tymi wyborami będą rządzić zasady fair play. Moje poprzedniczki miały taki niezbyt dobry zwyczaj, że wybory były rozpisywane w ostatnim możliwym dniu. W Polsce już w zasadzie trwa prekampania, nie ma się co oszukiwać. Jesteście pierwszymi, którym o tym powiem – wybory na prezydenta Rze-

czypospolitej Polskiej zarządzą w pierwszym możliwym terminie. Mówię o starcie kampanii, która zacznie się w naszym kraju 8 stycznia przyszłego roku – wyjawiał marszałek, na razie nie podając dokładnego terminu głosowania, gdyż musi go jeszcze skonsultować. Wiadomo tylko, że będzie to w maju.

W drugiej części spotkania osoby z widowni zadawały pytania i proponowały, czym koalicja 13 grudnia powinna się zająć.

Poruszono temat wolnej od pracy wigilii i Szymon Hołownia był za. Publiczność była podzielona. Jedna z kobiet, która jest nauczycielką, zapytała czy jest możliwość likwidacji tzw. czarnkowej godziny. Marszałek nie bardzo wiedział co to takiego, ale się dowiedział:

– Jest to godzina, podczas której nauczyciel oczekuje na rodzica bądź ucznia. Z doświadczenia wiem, że rodzice się nie pojawiają, dzieci się nie pojawiają, a nauczyciele są – wyjaśniła. Szymon Hołownia obiecał, że zagadnie koleżanki

z Ministerstwa Edukacji o tę sprawę. Kolejne pytanie dotyczyło wyborów w Platformie Obywatelskiej.

– Co pan o nich sądzi i kto powinien je wygrać? – dociekała kolejna osoba (spotkanie odbywało się jeszcze przed ogłoszeniem wyników wyborów w PO).

– Staram się specjalnie nie ekscytować, ani zajmować tym kogo wystawi Platforma i PiS, bo uważam, że dzisiaj potrzebny jest w Polsce prezydent spoza tych partii. Mógłbym długo opowiadać o moich argumentach na tę tezę. Gdy patrzę na te prawyborcy, to nie mogę nie docenić Radosława Sikorskiego, to jest fighter, to jest człowiek, który wszedł w ten bój naprawdę na poważnie. Przeprowadził bardzo konkretną i waleczną prekarpanię – wyjaśnił marszałek.

Ta odpowiedź rozsierdziła dwóch mężczyzn, którzy uznali, że Sikorski to wprowadzenie do wojny i jeszcze coś mówili o Putinie, ale że to robili jednocześnie, trudno było usłyszeć. Zarzucili również, że koalicja 13

grudnia się o Polskę nie martwi, wszystko jest sprzedane, firmy upadają, czego przykładem jest szpital w Golubiu-Dobrzyniu, gdzie został tylko jeden oddział.

– Zamykanie szpitali to jest bardzo dramatyczna sytuacja, która nie powinna mieć miejsca – zgodził się z nimi Hołownia.

To nie uspokoiło obu panów, którzy mieli również pretensję o to, że policja jakoby rzucała w nich kostkami brukowymi podczas strajku rolników w Warszawie i nikt do nich nie wyszedł, żeby rozmawiać.

Szymon Hołownia oświadczył, że on się z delegacją rolników spotkał, a kostkami rzucali chuligani i bandyci. Mężczyźni wzięli to do siebie, gdyż nie bardzo słuchali odpowiedzi swojego rozmówcy, tylko generalnie mieli za złe. Na koniec tej gorącej dyskusji nie chcieli uściśnić wyciągniętej marszałkowskiej dłoni.

– Robiłem, co mogłem – skwitował Szymon Hołownia.

Tekst i fot. (jd)

Seniorzy muszą być świadomi swojej siły

REGION ▶ Członkowie regionalnej Rady Seniorów III kadencji odebrali w czwartek (14 listopada) z rąk przewodniczącej sejmiku województwa Elżbiety Piniewskiej akty powołania w skład tego ważnego z punktu widzenia kreowania regionalnej polityki społecznej gremium

– Starzenie się społeczeństwa, pochodna poprawy poziomu życia i powszechnej służby zdrowia, to jeden z pożądanych efektów rozwoju cywilizacji. Ale skoro odsetek osób starszych w społeczeństwie wzrasta, mamy jako samorząd województwa określone obowiązki w dziedzinie polityki społecznej. W imieniu marszałka województwa zapewniam, że myślimy o was, kiedy tworzymy tak zwaną politykę senioralną. Muszą być państwo świadomi swojej siły! – mówiła otwierając spotkanie przewodnicząca Elżbieta Piniewska. Podkreśliła, że naszą ofertę w tej dziedzinie adresujemy zarówno do seniorów aktywnych, jak i do tych, którzy z różnych względów musieli z tej aktywności zrezygnować.

– Polityka senioralna jest ważnym elementem naszej polityki społecznej. Dlatego tak ważne jest, by do ciała, które wspiera samorząd województwa w kreowaniu tej polityki, trafiły nie tylko osoby kompetentne,

Pierwsze posiedzenie nowej regionalnej Rady Seniorów, fot. Szymon Zdziebło/tarantoga dla UMWKP

ale też empatyczne i pełne zaufania. Seniorzy stanowią obecnie 26 procent społeczeństwa, nic więc dziwnego, że tej grupie dedykujemy specjalnie dla niej przygotowane rozwiązania i propozycje – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

W powołanej uchwale zarządu województwa Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej

Radzie Seniorów III kadencji zasiada siedemnaście osób – to przedstawiciele środowisk senioralnych oraz struktur działających na rzecz osób starszych. Kadencja rady jest pięcioletnia, zasiadające w niej osoby nie otrzymują wynagrodzenia.

Skład rady: Renata Bolka ze Stowarzyszenia Partnerstwo dla Krajny i Pałuk; Lidia Chmielew-

ska z Grudziądzkiej Rady Seniorów; Izabela Drozd z Włocławskiej Rady Seniorów; Ireneusz Frelichowski z Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Seniora w Bydgoszczy; Genowefa Lewandowska z Gminnej Rady Seniorów w Łubiance w pow. toruńskim; Ewa Kołodziejczak z Miejskiej Radzie Seniorów w Inowrocławiu; Stanisław Krysiński z Fun-

dacji Gospodarczej Pro Europa; Eugeniusz Lala ze Stowarzyszenia Polskich Artylerzystów; Teresa Lewandowska ze Stowarzyszenia Klub Seniora Sami Swoi w Świerczynkach w pow. toruńskim; Marcin Orłowski z Regionu Toruńsko-Włocławskiego NSZZ Solidarność; Hanna Osińska z Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku; Alina Strzelczyk z Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy WSG w Bydgoszczy (Filia Pakość); Barbara Sosnowska z Klubu Seniora Grabina w Koronowie w pow. bydgoskim; Henryk Szczepański z Gminnej Rady Seniorów w Barcinie w pow. żnińskim; Wiesława Taranowska ze Stowarzyszenia Nasza Ostoja w Ciechocinku; Ewa Zbelicka z Artystycznego Uniwersytetu III Wieku Agora Nestora Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy; Krystyna Żejmo-Wysocka, dyrektor Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia w Urzędzie Marszałkowskim.

(artykuł sponsorowany)

Region

Kuźnia pływackich talentów

Dzięki marszałkowskiemu programowi „Umiem pływać” dzieci z regionu zdobywają umiejętności pływackie. W tegorocznej edycji aż 5500 dzieci z 50 gmin uczestniczy w zajęciach na basenach, ucząc się od doświadczonych instruktorów. To nie tylko sport, ale także inwestycja w zdrowie i bezpieczeństwo młodych pływaków, którzy z każdą lekcją zdobywają nowe umiejętności.

– „Umiem pływać” to jeden z czterech Programów Sportu Powszechnego współfinansowanych przez samorząd województwa. Jestem przekonany, że za sprawą tego projektu coraz więcej dzieci w naszym regionie może bezpiecznie spędzać czas nad wodą – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Program „Umiem pływać” jest przeznaczony dla uczniów klas 1-3 szkół podstawowych, jego celem jest nauka pływania początkujących oraz doskonalenie umiejętności dzieci, które już opanowały podstawy. W trakcie zajęć kursanci poznają zasady bezpiecznego korzystania z kąpielisk oraz reagowania w sytuacjach zagrożenia. Spotkania odbywają się na krytych pływalniach i prowadzone są przez wykwalifikowanych

Fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

trenerów oraz instruktorów. Kurs obejmuje 20 godzin zajęć, organizowanych z częstotliwością do 2 spotkań tygodniowo w grupach liczących maksymalnie 15 dzieci. Na zakończenie kursu uczestnicy przystępują do egzaminu, który potwierdza nabyte umiejętności.

Na dofinansowanie nauki pływania wśród dzieci samorząd województwa w tym roku przeznaczył 350 tysięcy złotych. Za realizację projektu odpowiada Kujawsko-Pomorski Związek Pływacki. Lista gmin uczestniczących w programie „Umiem

pływać” oraz lista koordynatorów programu w poszczególnych gminach dostępna jest na kujawsko-pomorskie.pl.

Program w liczbach: 10 lat – czas trwania programu; 5500 dzieci – liczba uczestników tegorocznej edycji; 50 gmin – liczba

gmin uczestniczących w tej edycji programu; 10 klubów sportowych – liczba klubów współpracujących w tym roku; 20 godzin kursu – czas trwania jednego kursu; 15 dzieci w grupie – maksymalna liczba dzieci w grupie; 350 tysięcy złotych – kwota przeznaczona w tym roku na realizację programu.

Program jest współrealizowany przez Urząd Marszałkowski, Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz lokalne gminy i kluby sportowe. Oprócz „Umiem pływać” samorząd województwa prowadzi również programy takie jak „Kujawsko-pomorskie szkoły kolarskie”, „Lekkoatletyka dla każdego” oraz „Przedszkolna akademia żywności”.

(artykuł sponsorowany)

Nasi w Brukseli

REGION ▶ Europejski Komitet Regionów obchodzi w tym roku 30-lecie. W jego skład wchodzi wybrani demokratycznie lokalni i regionalni politycy ze wszystkich krajów Unii Europejskiej. Powiat rypiński reprezentuje burmistrz Paweł Grzybowski

Poza nim z naszego województwa członkami tego gremium są: marszałek Piotr Całbecki, prezydent Bydgoszczy Rafał Burski i radny sejmiku kujawsko-pomorskiego Jacek Gajewski. Komitet w znacznym stopniu kształtuje politykę Unii. Z biegiem lat stał się orędownikiem wielopoziomowego sprawowania rządów dbając o to, by decyzje zapadały i były wcielane w życie jak najbliżej obywateli.

20 i 21 listopada odbyła się ostatnia w tym roku sesja plenarna Europejskiego Komitetu Regionów, podczas której

zostały poruszone m.in. kwestie przyszłości polityki inwestycyjnej Unii.

W tym roku marszałek Piotr Całbecki wspólnie z Isildą Gomes, przewodniczącą Komisji Zasobów Naturalnych, opracował dokument dotyczący przyszłości polityki rolnej, wskazując na potrzebę jej modernizacji w odpowiedzi na wyzwania ekologiczne i społeczne kładąc nacisk na jej regionalizację. W pracach przygotowawczych swoją opinię wyraziło kilkaset osób, wśród których byli rolnicy z naszego województwa.

Paweł Grzybowski pracuje w dwóch komisjach – Zasobów Naturalnych oraz Polityki Społecznej, Edukacji, Zatrudnienia, Badań Naukowych i Kultury. Samorządowiec dużą wagę przykładą do zaangażowania władz lokalnych i regionalnych oraz sektora prywatnego do zapewnienia młodym ludziom zatrudnienia. Ma temu służyć m.in. reforma edukacji, która powinna dopasować umiejętności osób wchodzących na rynek pracy do jego oferty.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Wąpielsk

Świąteczne odwiedziny

Pluszowy miś towarzyszy dzieciom od ponad stu lat. Wymyśliła go pod koniec XIX wieku Niemka Margarete Steiff. Uszyła maskotkę z filcu. Następnie bratanek kobiety zaprojektował misia z pluszu z ruchomymi łapkami i na początku XX wieku wyeksportował zabawki do Stanów Zjednoczonych.

Za wielką wodą zdobyły dużą popularność m.in. dzięki karykaturze prezydenta Teodora Roosevelta z misiem zamieszczonej w „The Washington Post”. Międzynarodowy Dzień Pluszowego Misia zaczęto obchodzić w 2002 roku na pamiątkę setnej rocznicy powstania maskotki. Niedźwiadek stał się bohaterem wielu bajek dla najmłodszych. Dzieci polubiły Kubusia Puchatka, Misia Uszatka, Coralgola czy Misia Yogi. Pluszowy niedźwiadek to częsty prezent dla maluchów i zazwyczaj najukochańsza przytulanka.

W gminie Wąpielsk Dzień Pluszowego Misia obchodzą przedszkolaki z Radzik Dużych Półwieska Małego, Wąpielska, Długiego oraz maluchy z Klubu Dziecięcego w Półwiesku Małym. Razem z nimi świętowała wójt Beata Gabryszewska oraz Myszką Miki i Myszką Minnie. Obie myszki są niewiele młodsze od misia. Znają je dzieci na całym świecie z filmów Disneya. Szkraby otrzymały od gości upominki, życzenia i duuużo uścisków.

(jd), fot. UG Wąpielsk

OGŁOSZENIE

Firma Istrail z Golubia-Dobrzynia poszukuje profesjonalnej, niedużej firmy ogólnobudowlanej do nawiązania stałej współpracy w zakresie realizacji projektów budowlanych, remontowych, inwestycyjnych oraz drobnych prac

Wymagania:

- doświadczenie w branży budowlanej
- znajomość przepisów i norm budowlanych
- solidność, terminowość w realizacji zleceń
- elastyczność w podejściu do realizacji różnych projektów

Oferujemy:

- długoterminową współpracę przy różnych projektach budowlanych
- atrakcyjne warunki współpracy

Zainteresowane firmy prosimy o kontakt pod adresem email:

jzielinska@istrail.pl

lub telefonicznie pod numerem:

664 179 840

Rypin

Przedszkolna rywalizacja

21 listopada br. w Przedszkolu Miejskim nr 2 w Ryplinie miało miejsce uroczyste rozstrzygnięcie X Międzyprzedszkolnego Konkursu Plastycznego pt. „Mój Miś”.

Przez wszystkie edycje konkursu rypińskie przedszkola, tj.: Przedszkole Miejskie nr 1 z oddziałami integracyjnymi, Przedszkole Miejskie nr 3 „Niezapominajka”, Niepubliczne Przedszkole „Chatka Puchatka” także biorą udział w konkursie. Organizatorki wydarzenia: Agnieszka Tyburska, Alicja Wiśniewska i Joanna Katarzyna Chojnacka pragną podziękować sponsorom, dzięki którym na laureatów czekały wspaniałe nagrody. Swoje podziękowania kierują dla: prezesa zarządu spółki MPEC Pawła Sobierajskiego, prezesa generalnego PRIMARIO GRANDE Rafała Topolewskiego, firmy GASPOL oraz prokurenta

firmy WIKSBUD Zbigniewa Siemradzkiego. W wydarzeniu, dzięki uprzejmości dyrektora z Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Ryplinie, brała udział także maskotka Miś Chemiś, za co organizatorki także chcą wyrazić swoją wdzięczność.

Do konkursu wpłynęły po trzy prace z każdego przedszkola, spośród 12 laureatów jury konkursu przyznało następujące miejsca: I miejsca zdobyły: Natalia C.; Zuzanna R.; Agata T.; Lena Z. II miejsca zdobyli: Maja S.; Ida T.; Zuzanna W.; Natan W. III miejsca zdobyli: Nikodem F.; Filip J.; Lena K.; Klara T. Gratulujemy!

(mw)

Samorządowcy potrafią liczyć

GMINA RYPIN ▶ W poniedziałek 18 listopada uczniowie Szkoły Podstawowej w Zakroczu po raz drugi z rzędu uczestniczyli w akcji edukacyjnej pod hasłem „Młodzi sprawdzają, czy starsi tabliczkę mnożenia znają!”

Inicjatywa, która cieszy się rosnącym zainteresowaniem, miała na celu nie tylko przypomnienie podstaw matematyki, ale także integrację pokoleń i pokazanie, jak ważna jest znajomość tabliczki mnożenia w życiu codziennym. Główną atrakcją dnia były nietypowe egzaminy z tabliczki mnożenia, w których uczniowie klas czwartych i piątych wcielili się w rolę egzaminatorów. Podczas przerw lekcyjnych przepytывали swoich starszych kolegów i koleżanki ze znajomości tabliczki mnożenia. Młodsze dzieci wykazały się ogromnym zaangażowaniem i odpowiedzialnością, przeprowadzając egzamin zgodnie z ustalonym porządkiem. Z kolei starsi uczniowie, choć z nieco większym dystansem, z uśmiechem na twarzy poddawali się tej nietypowej próbie, niejednokrotnie z lekkim stresem, co dodało całemu wydarzeniu humorystycznego charakteru.

Konkurencje matematyczne

Tego dnia w klasach odbywały się także różnorodne matematyczne konkurencje.

Nauczycielka matematyki przygotowała szereg zadań, które miały na celu rozwój umiejętności uczniów w zakresie tabliczki mnożenia. Wśród atrakcji znalazły się takie konkurencje jak: „Tabliczka mnożenia o mnie”, w której uczniowie musieli stworzyć zadania związane z ich własnymi zainteresowaniami, „Łamigłówki – sztafeta zadaniowa”, polegająca na szybkiej wymianie odpowiedzi w zespole, „Mój sposób na tabliczkę mnożenia”, gdzie uczniowie dzielili się swoimi trikami ułatwiającymi naukę mnożenia, oraz „Tabliczki szczęścia”. Ponadto, podczas lekcji zorganizowano zawody, w których wyłoniono klasycznych mistrzów tabliczki mnożenia. Zwycięzcy każdej z klas mogli cieszyć się zasłużoną dumą.

Patrol w urzędzie

Największą atrakcją tegorocznej akcji był jednak wyjątkowy „patrol egzaminacyjny”, w którym uczniowie klasy czwartej i piątej odwiedzili Urząd Gminy Rypin, by przepytывać pracowników urzędu ze znajomości

tabliczki mnożenia. Patrol, pod opieką nauczycielki matematyki, pełnił rolę poważnych egzaminatorów, informując pracowników o celu akcji i dokładnie sprawdzając ich odpowiedzi na matematyczne pytania. Choć niektórzy dorośli początkowo podchodzili do egzaminu z lekkim niepokojem, cały proces przebiegł w przyjaznej i pełnej humoru atmosferze. Uczniowie poważnie podchodzili do swojego zadania, zadając pytania i analizując odpowiedzi swoich „dorosłych uczniów”. Po egzaminie

minie wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, skarbnik Agnieszka Kiełpińska oraz sekretarz gminy Mariusz Paprocki zostali uroczystie uhonorowani tytułami „Mistrza tabliczki mnożenia” i otrzymali certyfikaty „Eksperta tabliczki mnożenia”.

Radość z nauki i integracji

Ta nietypowa akcja edukacyjna nie tylko pomogła uczniom w utrwaleniu wiedzy z matematyki, ale także przyczyniła się do integracji młodszych i starszych pokoleń. Uczniowie, z pomocą swoich nauczycieli, pokazali, jak ważna jest współpraca i jak w ciekawy sposób można wpieść naukę w codzienne życie. „Młodzi sprawdzają, czy starsi tabliczkę mnożenia znają!” to wydarzenie, które z pewnością na stałe zapisze się w kalendarzu Szkoły Podstawowej w Zakroczu, a za rok z pewnością ponownie spotka się z dużym zainteresowaniem zarówno ze strony uczniów, jak i dorosłych, którzy chętnie wezmą udział w tej edukacyjnej zabawie.

(AdWo), fot. nadesłane

Huczny Dzień Seniora

GMINA WĄPIELSK ➤ Ogólnopolski Dzień Seniora obchodzony 14 listopada ma na celu m.in. promowanie aktywności osób w podeszłym wieku oraz dążenie do integracji młodszych osób ze starszymi. Polskie społeczeństwo się starzeje, więc jest wskazane, aby seniorzy spędzali aktywnie czas, rozwijając swoje zainteresowania. Służą temu np. kluby seniora i uniwersytety III wieku

– Doświadczenie i mądrość seniorów są bezcenne. Dzięki nim młodsze pokolenie, jeśli tylko zechce, może czerpać z bogactwa ich wiedzy. Opowieści babć i dziadków o tym jak dawniej wyglądała codzienność są niezwykle interesujące, pozwalają młodszym ludziom poznać dzieje ich rodzin. Oni nie dowiedzą się tego z lekcji historii. Warto rozmawiać z seniorami, chociażby po to, żeby dowiedzieć się skąd jesteśmy – tłumaczy wójt gminy Wąpielsk Beata Gabryszewska.

Dzień Seniora w gminie Wąpielsk również obchodzony był 14 listopada. Podczas tegorocznej imprezy w remizie OSP

gościom wąpielskich samorządowców humory dopisywały, a zabawa po wystawnym obiedzie rozkręciła się na całego. Oddajmy zatem głos jej uczestniczkom.

– Super się bawimy. Seniorom też coś od życia się należy. Żeby wyjść na taką imprezę trzeba oko sobie zrobić, sukienkę ładniejszą założyć. Można spotkać osoby, które rzadko się widuje, potańczyć, kawkę wypić, porozmawiać nie tylko o chorobach, bo one i tak człowieka dopadną, ale na przykład o miłości. Trzeba mieć kontakt z ludźmi. Jesteśmy nowoczesnymi kobietami, nieobcy nam Facebook, smartfon i w ogóle

Internet, w którym trafiamy gdzie trzeba i gdzie nie trzeba. Należymy do koła gospodyń wiejskich i dokszałcamy się na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Wąpielsku – wyjaśniły roześmiane Zofia Miazgowska i Mirosława Białkowska z Ruskowa.

– Wspaniale się bawimy. Miło nam być gośćmi u pani wójt, która nas serdecznie przywitała. Bardzo cieszymy się że tu jesteśmy. Spotkałyśmy znajomych dawno niewidzianych. Niektórych nawet trudno było poznać. Imprezować lubimy, nie chcemy siedzieć w domu, tylko się gdzieś ruszyć. Na takiej zabawie można potańczyć, pośpie-

wać, porozmawiać o wszystkim. O życiu, o zdrowiu, o odżywianiu się, żeby się lepiej żyło. Rozmawiamy też o filmach, o tym, że fajnie byłoby pojechać, jak się zrobi ciepło, nad jezioro i spotkać w szerszym gronie – tłumaczyły Aleksandra Przeczewska z Ruskowa i Danuta Żulewska z Długiego.

Przed uczestnikami wydarzenia wystąpiły panie z Klubu Seniora w Długiem oraz podopieczni Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Wąpielsku, ale głównym punktem święta seniorów była zabawa taneczna. Przed nią i w jej przerwach pracownicy samorządowi, na czele z wójt Beatą Gabryszewską,

podawali swoim gościom gorące napoje i kolejne przysmaki, łącznie z pysznym tortem upieczonym przez załogę Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Wąpielsku.

Wspólnie z seniorami świętowali: wójt Beata Gabryszewska, zastępca wójta Marcin Rempuszewski, sekretarz gminy Agnieszka Ciecierska, przewodniczący Rady Gminy Wojciech Rutkowski, kierowniczka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Aneta Kaliszewska oraz kierownik Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Wąpielsku Hanna Czaja oraz pracownicy UG Wąpielsk.

Tekst i fot. (jd)

TYGODNIK REGIONALNY

PROGRAM TV: str. 13-19

CZWARTEK 28.11.2024 r.

ROZRYWKA: str. 20

Uczniowie z mistrzami dla niepodległej więcej na str. 21

Prof. Stanisław Roszak i prof. Agnieszka Wieczorek, historycy z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, autorzy książki „Mikołaj Kopernik życie po życiu. Osiemnastowieczne kręgi pamięci”, są laureatami dorocznej Nagrody Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego im. Profesora Stanisława Salmonowicza, przyznawanej za wyróżniającą się walorami naukowymi publikację z dziedziny historii prawa i ustroju, kultury i historii najnowszej. Podczas poniedziałkowego (25 listopada) posiedzenia sejmiku województwa nagrodę wręczył marszałek Piotr Całbecki.

Praca toruńskich naukowców jest opowieścią o osiemnastowiecznej recepcji dzieła i postaci Kopernika. Patronem nagrody jest zmarły w 2022 roku wybitny prawnik i historyk prawa prof. Stanisław Salmonowicz. (Jego pierwszym laureatem jest dr Marcin Owsiniński z Muzeum Stutthof, autor książki na temat niemieckiego obozu zagłady Stutthof.) Dzisiejszym obradom towa-

rzyszyła przygotowana przez prof. Danutę Janicką wystawa „Profesor Stanisław Salmonowicz, historyk, prawnik, humanista”.

Obrady rozpoczęła ceremonia wręczenia nadanych przez ministra sportu i turystyki Odznak Honorowych „Za zasługi dla turystyki”. Ministerialne odznaki odebrali Teresa Buraczewska (Oddział PTTK w Inowrocławiu), Magdalena Doro- ta Kurpinowicz (LGD Bory Tucholskie), Piotr Lenart (szlak krajoznawczo-kulinarny „Niech Cię Zakole” w Dolinie Dolnej Wisły), Jarosław Lisiecki (Oddział Nadgoplański PTTK w Kruszwicy), Piotr Łukiewski (Oddział PTTK im. ks. dr. ppłk. Władysława Łęgi w Grudziądzu) i Leszek Woźniak (z Bydgoskiego Centrum Informacji). Obchodzący 95-lecie

działalności Pałucki Oddział PTTK w Żninie otrzymał nadany przez sejmik województwa Medal Honorowy za Zasługi dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Członek zarządu województwa Marek Wojtkowski, który reprezentował samorząd województwa podczas niedawnego Kongresu Uzdrowisk Polskich w Ciechocinku, przekazał marszałkowi Piotrowi Całbeckiemu odebraną tam w jego imieniu statuetkę Asklepiosa, będącą wyróżnieniem za działania na rzecz rozwoju uzdrowisk i lecznictwa uzdrowiskowego.

Ideę solidaryzmu samorządowego na przykładzie działalności Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia Salutaris przedstawił prezes stowarzyszenia

Andrzej Potoczek.

Sejmik przyjął uchwałę określającą zadania samorządu województwa finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w przyszłym roku i zatwierdził projekt regulaminu programu stypendialnego Prymus Pomorza i Kujaw Plus (dokument trafi teraz do konsultacji) oraz nową nazwę wojewódzkiej lecznicy psychiatrycznej w Świeciu (nowa nazwa to Wojewódzki Szpital Zdrowia Psychicznego im. dr. J. Bednarza).

Uchwałę sejmiku rok 2025 został ustanowiony w naszym województwie Rokiem Dzieci i Młodzieży.

Miasto muzeów
więcej na str. 10

Nie łatwo o przejście
więcej na str. 11

Nagrodzono
najlepsze sołectwa i KGW
więcej na str. 12

(red)

Miasto muzeów

TURYSTYKA ➤ Zakopane to szlaki górskie, to spacer Krupówkami, to relaks na Równi Krupowej przy drewnianym napisie Zakopane, ale to także miasto ciekawych wystaw i muzeów oraz miejsc pamięci

Po zwiedzeniu muzeum Kornela Makuszyńskiego czy domu do góry nogami (o których pisaliśmy w poprzednich wydaniach naszego tygodnika) dzisiaj z ulicy Tetmajera idziemy ulicą Piłsudskiego na słynny deptak zakopiański, czyli Krupówki. Tym razem skupimy się nie tyle na ich wystroju, kramach z oscypkami, pochyłonych latarniach i tłumach spacerowiczów, ale na miejscach, które warto zwiedzić, odwiedzić, zobaczyć. Dzieci (ale i dorośli) z domu do góry nogami zwykle kierują się do pobliskiego Muzeum Figur Woskowych, Janosikowego Domu, Papugarni, Magicznego Labiryntu Luster czy Interaktywnej Strefy Gier.

Miłośnicy historii i kultury Podhala powinni przystanąć przy wejściu na deptak przy pomniku Władysława Zamojskiego, który od 1889 roku był właścicielem dóbr Zakopane-Kościelisko i który ma wielkie zasługi w obronie praw do Morskiego Oka, i który zasłużył się doprowadzeniem do Zakopanego linii kolejowej, budową wodociągów, elektryfikacją stolicy Tatr. Pod koniec życia Zamojski przekazał cały swój majątek Fundacji Kórnickiej, a za jej pośrednictwem Polsce.

Jest zapamiętany jako jeden z najwybitniejszych Polaków przełomu XIX i XX wieku. Żył w latach 1853-1924.

Imię Władysława hrabiego Zamojskiego nosi obecnie Miejska Galeria Sztuki w Zakopanem. Jest to jedna z najstarszych galerii w Polsce, której początki sięgają 1911 roku i wystawy 30 artystów. Obecnie galeria prezentuje głównie sztukę współczesną, mieści się przy Krupówkach. Od 1977 roku odbywają się w niej koncerty ka-

meralne. Nie brakuje wystaw, spotkań z artystami.

Najważniejszym dla Zakopanego i Podhala oraz Polski jest niewątpliwie Muzeum Tatrzańskie, położone przy Krupówkach i zlokalizowane w okazałym, pięknym gmachu zaprojektowanym przez samego Stanisława Witkiewicza, słynnego zakopiańskiego twórcy, a opracowanym przez Franciszka Mączyńskiego.

Idea utworzenia muzeum zrodziła się w 1888 roku, w gro-

nie przyjaciół Tytusa Chałubińskiego, kolejnej ważnej dla Zakopanego i Polski postaci, odkrywcy wartości leczniczych stolicy Tatr, miłośnika gór, słynnego warszawskiego medyka. Najpierw, dla uczczenia postaci Tytusa Chałubińskiego jego przyjacieli powołali towarzystwa jego imienia. Najstarsze zbiory muzeum pochodzą z darów, potem gromadzone było rękodzieło. W 1892 roku wybudowana została pierwsza siedziba muzeum, a było

to możliwe dzięki spadkobiercom Chałubińskiego, którzy darowali Towarzystwu parcelę budowlaną. W latach 1913-1920 wybudowano nową siedzibę. W sali na parterze np. wykonana jest tradycyjna zakopiańska chałupa, muzeum przedstawia liczne wystawy i etnograficzne, i przyrodnicze, wystawy własne, projekty edukacyjne. Muzeum współpracuje z innymi słynnymi muzeami, między innymi z międzynarodowym muzeum gór czy muzeami narodowymi.

Oprócz gmachu głównego Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem można zwiedzić także filie muzealne tkj. Willa Koliba, Muzeum Stylu Zakopiańskiego, Muzeum Pałace, Chałupę Gąsieniców Sobczaków, Galerię Władysława Hasióra. Możliwy jest nawet zakup jednego biletu do muzeum i jego filii: całoniedziowego lub tygodniowego.

W pobliżu Muzeum Tatrzańskiego im. Tytusa Chałubińskiego na Krupówkach wzrok przyciąga piękny, okazały, stylowy budynek zakopiańskiego Technikum Budowlanego, a więc szkoły kształcącej wybitne kadry budownictwa stylu góralskiego od 1876 roku.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Nie łatwo o przejście

PRAWO ➤ W najbliższym czasie zmianie ulegnie prawo o ubezpieczeniu społecznym rolników. Wśród zapytań, które kierowały do zmian w prawie związki rolnicze, było to o możliwość płacenia KRUS przez rolników pracujących także na etat. Na razie to raczej niemożliwe

Wielu jest w naszym kraju rolników, którzy dorabiają na co dzień, pracując na etat lub jego część. Ich pracodawcy odprowadzają wówczas składki na ZUS. Ubezpieczony w KRUS może też dorobić na zlecenie, nie więcej jednak niż 2000 zł miesięcznie. Krajowa Rada Izb Rolniczych zapytała rząd o umożliwienie rolnikom ubezpieczonym w ZUS opłacanie składki KRUS. Oto

odpowiedź:

„Obecnie w Polsce jedynie rolnicy posiadają swój własny, odrębny system ubezpieczenia społecznego. Pozostałe grupy społeczno-zawodowe objęte są systemem powszechnym, realizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). U podstaw takiego podziału leży nie tylko specyfika pracy w gospodarstwie rolnym, ale także spo-

sób finansowania systemu rolnego, który jest w ok. 90% finansowany z budżetu państwa. Z założenia ma on być dostępny tylko dla tych rolników, dla których działalność rolnicza jest jedynym źródłem utrzymania, tj. dla tych, którzy nie mają tytułu do ubezpieczenia powszechnego.”

(pw)

Zwierzęta

Brzydkie zarzuty

Gęsina na świętego Marcina to jedno ze sztandarowych haseł kujawsko-pomorskich hodowców gęsi. Niestety mięso naszych ptaków spotkało się ostatnio z krytyką zza Odry.

Głównym zarzutem Niemców jest to, że część importowanej z Polski gęsiny była ubita jeszcze w 2023 roku. Polska gęsina jest przez to znacznie tańsza od niemieckiej. Można ją kupić już za kilka euro, gdy niemiecka gęsina to wydatek nawet 20 euro za kilogram. Poza tym rozpowszechniane są pogłoski o tym, że gęsi

z Polski są tak duże, ponieważ karmione są metodą stłuszczonej wątroby. Taka technika hodowlana została jednak zakazana 25 lat temu. Zarzutom niemieckim sprzeciwiła się Krajowa Rada Drobiarstwa.

Okres przedświąteczny jest zniwami dla niemieckich hodowców. Gęsina trafia na wigilij-

ne stoły, a jest kupowana często podczas kiermaszów świątecznych. Święto gęsiny w naszym regionie odbyło się 10 i 11 listopada w Przysieku. Co trzecia gęś eksportowana z Polski pochodzi z Kujaw i Pomorza. Pogłowie gęsi wzrosło o 70% w ciągu roku.

(pw)

Uprawy

Importowane tańsze

Ceny nawozów azotowych spadają. Ma to związek z importem tanich nawozów z Rosji i Białorusi. Może się to zmienić, jeśli Unia Europejska na wniosek państw bałtyckich wprowadzi ochronne cła.

Wprowadzenia 30% cła chcą także polskie zakłady produkujące nawozy. Ich produkcja nie znajduje konsumentów, ponieważ dla rolnika różnica 200 zł na tonie między produktem z Polski i Rosji ma zna-

czenie. Sprawia to, że w tym roku z Rosji importowaliśmy niemal 900 tys. ton nawozów. Jesteśmy liderami Unii Europejskiej. Import nawozów z Białorusi wzrósł 13-krotnie. Nowe cła mogą wejść w życie już

od 2025 roku. Jeśli tak się stanie, rolnicy mogą rzucić się do punktów sprzedaży, chcąc zrobić zapas tańszych nawozów.

(pw)

Zwierzęta

Karpie na finiszu

W gospodarstwach rybackich trwa odłów karpia, który trafi na wigilijne stoły. Jak co roku powracają dwa pytania: ile zapłacimy za rybę i czy wciąż będzie sprzedawana żywa?

Ciepłe lato sprawiło, że karpie rosły dobrze i ryby nie drożały. Dyskusja na temat kupowania żywych ryb staje się powoli martwa, ponieważ z roku na rok maleje liczba osób, które karpia zabijają osobiście. Nie ma w tym wielkiego wpływu ekologów. Młodsze pokolenia zwyczajnie nie lubią osobiście zabijać zwierząt.

W naszym regionie istnieje odmiana karpia zwana karpkiem noteckim. Jest on hodowany

w okolicach Ślesina. Ceny karpia są bardzo rozbieżne. W marketach dostaniemy rybę nawet za 16 zł w promocji. Za najlepsze okazy musimy zapłacić nawet 60 zł. W Ślesinie kilogram żywej ryby kosztuje 30 zł.

Obecnie karpie hoduje 850 gospodarstw w kraju. Średnie spożycie karpia na osobę wynosi ok. 0,5 kg na rok. Większość karpia konsumujemy w Boże Narodzenie.

(pw)

Dopłaty

Zmiany w punktacji?

Największy odsetek polskich rolników starających się o dopłaty w ramach ekoschematów wybrał rolnictwo węglowe. Powstać ma także nowy ekoschemat: materiał siewny kategorii elitarny i kwalifikowany.

W ramach ekoschematu rolnictwo węglowe zmienione zostaną punkty przyznawane w praktyce „uproszczone systemy uprawy” oraz „Wymieszanie słomy z glebą”. Staje się tak, ponieważ postanowiono podsumować rok istnienia ekoschematu, gdy możliwe było zobaczenie jego wad.

Proponuje się wprowadzenie zmian polegających na obniżeniu punktacji i zmniejszeniu stawek, które zostały

przyjęte w ramach ekoschematu „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi” w przypadku praktyki: „Uproszczone systemy uprawy” - zmniejszenie liczby punktów z 4 do 3; „Wymieszanie słomy z glebą” - zmniejszenie liczby punktów z 2 do 1 - ustalili członkowie Komitetu Monitorującego.

(pw)

Wydarzenie

Hodowcy z pytaniami

2 grudnia kilka godzin na doszkolenie mogą poświęcić hodowcy bydła mlecznego. Specjalnie z myślą o nich Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka przygotowali konferencję online pt. „ZIELONKA – KISZONKA – MLEKO”.

Zapisy na konferencję odbywają się internetowo na stronie kpodr.pl. Wśród tematów znajdzie się m.in. szczegółowego objaśnienie ekoschematu „Dobrostan zwierząt” oraz zapoznanie z nowinkami w zakresie żywienia krów i pracy hodowlanej. Spotkanie online rozpocznie się o 10.00 i potrwa 4

godziny. Po każdym z wykładów przewidziano możliwość zadawania pytań. Bardzo ciekawa dla hodowców może być część konferencji pod nazwą „Ekoschemat Dobrostan zwierząt – rolnik pyta, doradca odpowiada”.

(pw)

Nagrodzono najlepsze sołectwa i koła gospodyń

REGION ▶ W czwartek 21 listopada 2024 roku w Osadzie Karbówko w Elgiszewie odbyła się Akademia Żniwna – uroczystość mająca na celu popularyzację wiedzy o obrzędach dożynkowych

W trakcie wydarzenia podsumowano dwa konkursy zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego: „Pomysłowy witacz dożynkowy 2024” oraz „Świetlice wiejskie – co się tutaj dzieje?”. Konkurs „Pomysłowy witacz dożynkowy 2024” skierowany był do wszystkich sołectw z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Polegał na wyłonieniu najbardziej pomysłowego witacza dożynkowego.

Pula nagród wyniosła 10 000 zł, które podzielono następująco: I miejsce – Sołectwo Rak (gmina Skrwilno, powiat rypiński) – 5 000 zł; II miejsce – Sołectwo Gogółkowo (gmina Gąsawa, powiat żniński) – 3 000 zł; III miejsce – Sołectwo Miliszewy (gmina Ciechocin, powiat golubsko-dobrzyński) – 2 000 zł.

Drugi konkurs pn. „Świetlice wiejskie – co się tutaj dzieje?”, adresowany do kół gospodyń wiejskich (KGW), promował

aktywność świetlic wiejskich oraz najlepsze pomysły na rozwój działalności lokalnej. Jury oceniało m.in. wpływ działań na integrację społeczności, zaangażowanie mieszkańców oraz organizowane wydarzenia.

Pula nagród wynosiła 33

000 zł. Laureaci konkursu: I miejsce – Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwo Złotopole (gmina Lipno, powiat lipnowski) – 8 000 zł; II miejsce – Koło Gospodyń Wiejskich Suchatówka (gmina Gniewkowo, powiat inowrocławski) – 7 000 zł; III

miejsce – Koło Gospodyń Wiejskich w Kiełpiu (gmina Kijewo Królewskie, powiat chełmiński) – 6 000 zł; IV miejsce – Koło Gospodyń Wiejskich Młode Łanki w Łankowicach (gmina Kcynia, powiat nakielski) – 5 000 zł; V miejsce – Koło Gospodyń

Wiejskich w Maksymilianowie (gmina Osielsko, powiat bydgoski) – 4 000 zł; VI miejsce – Nowoczesne Koło Gospodyń Wiejskich Babki z klasą w Papparzynie (gmina Stolno, powiat chełmiński) – 3 000 zł.

Organizatorzy podkreślili, że oba konkursy cieszyły się dużym zainteresowaniem, a ich uczestnicy zaprezentowali wysoki poziom zaangażowania i kreatywności. Wydarzenie uświetnił koncert zespołu Lawenda działającego przy Kole Gospodyń Wiejskich Zacisze z miejscowości Ciche. Uczestnicy mieli także okazję wysłuchać wykładu o dziedzictwie architektury ludowej Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej wygłoszonego przez Ewę Tyczyńską z Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej – Prüfferowej w Toruniu. W gali uczestniczyli m.in. wicemarszałek województwa Aneta Jędrzejewska i członek zarządu województwa Dariusz Kurzawa.

Tekst i fot. (GM)

TVP 1

10:45 Ojciec Mateusz

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Pełnia wiary
08:00 Akcyjowa 38
08:45 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się opłaca
13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata - serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akcyjowa 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Stańczyk. Złapać światło - dokument

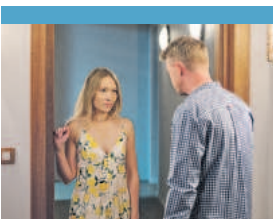
TVP 2

12:30 Koło fortuny

05:25 M jak miłość - serial
06:20 Operacja zdrowie
06:50 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Kościół niezależny i samodzielny
11:50 Dobry tytuł
12:30 Koło fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:50 Tak to leciało!
21:50 Kruczata 2. Znak bliźniąt - serial
22:45 Informacje kulturalne
23:00 Hala odlotów
23:50 Nie wysiadaj - thriller

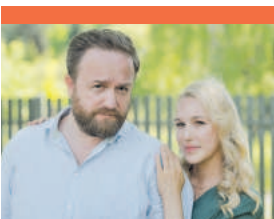
tvn

20:10 Na Wspólnej

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Szpital - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 Milionerzy
21:30 Kuchenne rewolucje
22:35 Lejdis - komedia

polsat

21:15 Przyjaciółki

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:15 Lepsza Polska
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko - serial
20:10 Nasz nowy dom
21:15 Przyjaciółki - serial
22:15 Mamma Mia! - komedia

HITY DNIA

„Gliniarz z Beverly Hills III”
(1994 r.) TV PULS 20:00

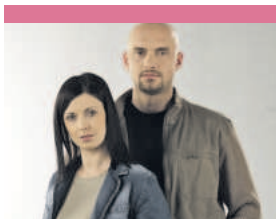
Eddie powraca! A wraz z nim salwy śmiechu. Eddie Murphy jako policjant z Detroit, Axel Foley, który jeśli jedzie, to na grubo. Tym razem daje z siebie wszystko w najlepszej komedii o Axelu Foleyu.

„Naga broń 33 i 1/3”
(1994 r.) TV 4 21:40

Porucznik Frank Drebin przechodzi na emeryturę, by wieść spokojne życie u boku żony. Nie wytrzymuje jednak długo i na prośbę przyjaciół powraca, by tym razem uratować ceremonię wręczenia Oscarów.

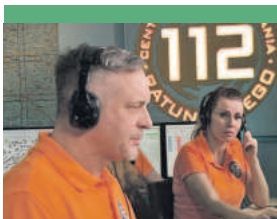
7 tvn

11:25 W-11
Wydział Śledczy

06:10 Szkoła - serial
07:10 Szpital - serial
08:15 Ukryta prawda - serial
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:55 Wycieczkowiec - serial
17:55 Zagadki losu - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Wycieczkowiec - serial
21:00 Zanim odejdą wody - komedia
23:10 Seks w wielkim mieście 2 - komedia

4

15:00 Na ratunek 112

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
21:40 Naga broń 33 i 1/3: Ostateczna zniewaga - komedia
23:15 Pewnego razu w Meksyku: Desperado 2 - film sensacyjny

TV puls

11:00 Nie igraj z aniołem

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny - serial
10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
11:55 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
13:50 Kobra - oddział specjalny - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia
22:05 Firmowa Gwiazdka - komedia

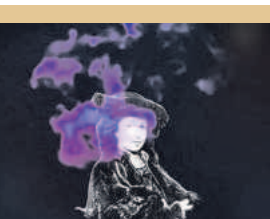
TVP KULTURA

20:00 Hala odlotów

06:40 Tamte lata, tamte dni
07:20 Podróże z historią - serial
08:00 Video Art
08:40 Którędy po sztukę
09:05 Znaki szczególne - serial
10:15 Chce się żyć - dramat
12:15 Reżyserzy - serial
13:15 Poczet świrów polskich
13:45 Wichrowe wzgórza: miłość, nienawiść i zemsta - dokument
14:55 Fachowiec - film obyczajowy
16:55 Znaki szczególne - serial
17:55 Którędy po sztukę
18:10 Wydarzenia aktualne
18:50 Amerykańskie tournée - dokument
20:00 Hala odlotów
21:00 Czwartkowy klub filmowy
21:05 Joanna d'Arc - dramat
23:35 Matylda - serial

TVP HISTORIA

15:20 Galeria Widmo

06:35 Wojownicy czasu
07:10 Fake czy historia?
08:00 Stulecie Winnych - serial
09:00 Walka o głos - dokument
09:55 Porwani za młodu - dokument
10:25 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:50 Podziemne Włochy - serial
11:50 Przypadek Polski. Polityka i idee
12:15 Zmiennicy - serial
13:25 Wszystkie kolory świata - serial
14:30 Nazistowski szwadron wielorybiczny - dokument
15:20 Galeria Widmo - serial
15:30 Korona królów
16:05 Sensacje XX wieku
17:05 Polskie bitwy - serial
18:10 Flesz historii
18:25 Szwejk w Twierdzy Kraków
18:50 Stulecie Winnych - serial
20:00 Karol Jan Czapski
20:50 Obywatel Jones - film historyczny
22:55 Sensacje XX wieku
23:25 Sensacje XX wieku

TRWAM

06:50 Muzyczne chwile
07:00 Po stronie prawdy
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia
08:40 Muzyczne chwile
08:55 Święty na każdy dzień
09:00 Na zdrowie
09:20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu - serial
09:50 Mateczniki Polskości
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wykłady z konferencji „Reminiscence śmierci ks. Jerzego Popiełuszki”
12:45 Zgubić z oczu brzeg - dokument
13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:35 W gotowości
15:00 Po stronie prawdy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Sól ziemi
17:05 Akademia pro-life
17:15 Muzyczne chwile
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przyjaciele i bohaterowie
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Głos serca - serial
22:45 Pod opieką Limanowskiej Pani
23:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

Piątek, 29 listopada 2024

TVP 1

08:45 Ranczo

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej
z Sanktuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze
07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Akacyjowa 38
08:45 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata
- serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacyjowa 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Komisarz Alex - serial
22:05 Raport specjalny
23:00 Konsul - komedia

TVP 2

13:15 Miłość i nadzieja

06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Operacja zdrowie
11:50 Górną półkę smaku
12:30 Kolo fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 La Promesa
- pałac tajemnic - serial
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:45 Postaw na milion
21:45 Zalewski na dobry wieczór
22:50 To jest grane
23:25 Nasze najlepsze wesele
- komedia

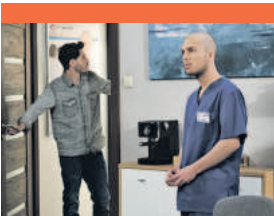
tvn

17:40 Detektywi

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Detektywi - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:38 Kroniki Pucharu
Świata w skokach narciarskich
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Transformers 3 - film sensacyjny
23:20 Smętarz dla zwierzków:
Początki - horror

polsat

18:00 Pierwsza miłość

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:25 Gliniarze - serial
12:25 Gliniarze - serial
13:25 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:30 Sport
19:35 Pogoda
20:00 Kiler-ów 2-óch - komedia
22:25 Egzorcysta papieża - horror

7 tvn

14:50 Sędzia
Anna Maria Wesołowska

05:55 Szkoła - serial
06:50 Szpital - serial
07:50 Ukryta prawda - serial
08:50 Ukryta prawda - serial
09:50 Ukryta prawda - serial
10:50 Unboxing - Wielkie Otwarcie
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
16:55 Wycieczkowiec - serial
17:55 Zagadki losu - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Wycieczkowiec - serial
21:00 Holiday - komedia
23:50 Kler - dramat

4

18:00 Łowcy skarbów.
Kto da więcej?

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie
- serial
20:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
21:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
22:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
23:30 Władczy móch: One - serial

HITY DNIA

„Transformers 3”
(2011 r.) TVN 20:00

Sam Witwicky z pomocą Autobotów kolejny raz staje do walki u boku Optimusa Prime'a, by powstrzymać nadchodzącą zagładę Ziemi. W tym starciu złowieszcze Deceptikony mają olbrzymią przewagę.

„Egzorcysta papieża”
(2023 r.) Polsat 22:25

Gabriel Amorth, główny egzorcysta z Watykanu, zajmuje się przypadkiem opętania pewnego chłopca. Przeprowadzenie egzorcyzmu prowadzi do odkrycia spisku utrzymywanego przez lata w tajemnicy przed wiernymi.

TV puls

13:50 Kobra – oddział
specjalny

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny - serial
10:00 Unforgettable:
Zapise w pamięci - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
11:55 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Unforgettable:
Zapise w pamięci - serial
13:50 Kobra - oddział specjalny - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
20:00 Bez twarzy - dramat
22:55 Pasażer - thriller

TVP KULTURA

13:20 Jak to się mówi,
czyli Kasia u Bralczyka

06:40 Tamte lata, tamte dni
07:20 Podróże z historią - serial
08:00 Wędrowiec polski
08:40 Wydarzenie aktualne
09:00 Znaki szczególne - serial
10:10 Fachowiec - film obyczajowy
12:15 Amerykańskie tournée
- dokument
13:20 Jak to się mówi,
czyli Kasia u Bralczyka
14:00 U Pana Boga w ogródku
- komedia
16:05 Benefis Ireny Kwiatkowskiej
17:05 „55 kapeluszy pani Hanki”.
Benefis Hanki Bielickiej
18:25 Poczet świrów polskich
19:00 Reżyserzy - serial
20:00 Wieczór kinomana
20:05 Nietolerancja - dramat
23:20 Hala odlotów

TVP HISTORIA

08:00 Stulecie Winnych

06:45 Flesz historii
07:00 Szwejk w Twierdzy Kraków
07:20 Spór o historię
08:00 Stulecie Winnych - serial
08:55 Polskie bitwy - serial
09:55 Encyklopedia II wojny światowej
- serial
10:35 Wszystko dla Polski. Powstanie
zamojskie 1942-1944 - dokument
11:25 Fake czy historia?
12:25 Zmiennicy - serial
13:35 Kultowe zabytki - serial
14:35 Rondele - wielka zagadka sprzed
7000 lat - dokument
15:40 Korona królów
16:10 Sensacje XX wieku
17:10 Polskie bitwy - serial
19:00 Stulecie Winnych - serial
20:00 Planeta skarbów - serial
21:05 Zmierzch imperium - serial
22:00 Ośmiorniczka - film sensacyjny

TRAM

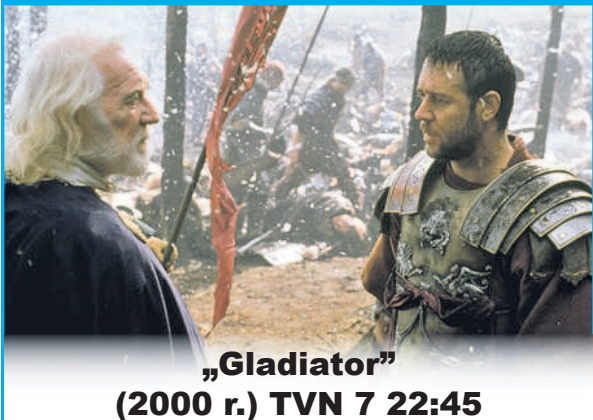
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia
08:45 Leśni zapylacze - dokument
09:10 Z wędką nad wodę
w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Natura et Homo
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Głos serca - serial
13:05 Góralskie nuty
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia
Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Natura obiektywnie
16:25 Śląskie ślady Świadka Prawdy
- błogosławiony Ryszard
Henkes SAC - dokument
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Kierownik duchowy Sekretarki
Bożego Miłosierdzia
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
19:00 Warto zauważyć...
w mijającym tygodniu
19:30 Brat Franciszek - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Oddech Boga - serial
22:50 Przegląd katolickiego
tygodnika „Niedziela”
22:55 Sp. ks. Peszkowski
23:30 Regał

HITY DNIA

„Nietykalni”
(2011 r.) TVN 19:45

Philippe, sparaliżowany milioner poruszający się na wózku inwalidzkim, zatrudnia do pomocy czarnoskórego chłopaka z przedmieścia, który właśnie opuścił więzienie. Driss chce tylko dostać zasiłek, mimo to decyduje się na przyjęcie pracy.

„Gladiator”
(2000 r.) TVN 7 22:45

Cesarz Marek Aureliusz chce uczynić generała Maksimusa swoim następcą. Nie podoba się to prawowitemu dziedzicowi Kommodusowi, który postanawia pozbyć się rywala. Maksimus trafia do niewoli.

TVP 1

09:40 Ranczo

06:20 Balans bieli
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Fascynująca Szwajcaria - Jezioro Maggiore - dokument
09:10 Fascynująca Szwajcaria - Dziki Tessyn - dokument
09:40 Ranczo - serial
10:35 Komisarz Alex - serial
11:35 Ojciec Mateusz - serial
12:35 Rozgrzywka
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Rolnik szuka żony
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Niepewność - serial
18:25 Przed ekranem
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Program informacyjny 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Profilerka - serial
21:20 Dzień patriotów - thriller
23:35 EnergaCAMERIMAGE 2024 - 32. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych

TVP 2

07:55 Pytanie na śniadanie

05:30 Barwy szczęścia - serial
06:00 Barwy szczęścia - serial
06:35 M jak miłość - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
12:10 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
12:50 Tak to leciało!
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:15 Szansa na sukces. Opole 2025
16:15 Szansa na sukces. Opole 2025
16:55 Na sygnale - serial
17:30 Dobry tytuł
18:00 Słowo na niedzielę
18:10 Va banque
18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu
19:25 Rodzinka.pl - serial
20:00 The Voice of Poland 15
21:45 The Voice of Poland 15
23:00 Krucjata 2. Znak bliźniąt - serial

tvn

06:45 Kuchenne rewolucje

06:15 Królik Bugs: Nowe konstrukcje - serial
06:30 Królik Bugs: Nowe konstrukcje - serial
06:45 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 Na Wspólnej - serial
12:00 Na Wspólnej - serial
12:30 Na Wspólnej - serial
12:55 Na Wspólnej - serial
13:20 Jaś Fasola: Naddiaga totalny kataklizm - komedia
15:10 Listy do M. Pożegnania i powroty - kulisy produkcji
15:50 Unboxing - Wielkie Otwarcie
16:30 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - studio
17:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - 1. seria
17:55 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - studio
18:05 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - 2. seria
18:50 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - studio
19:15 Fakty
19:45 Nietykalni - komedia
22:10 Elita złodziei - kryminał

polsat

13:30 Gliniarze

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:40 Ewa gotuje
12:10 Gliniarze - serial
13:10 Gliniarze - serial
14:10 Nasz nowy dom
15:10 Jak wytresować smoka 2
17:30 Awantura o kasę
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport
19:20 Pogoda
19:30 Prezydenci i premierzy
20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni
22:00 Szyby i wściekły 7 - film sensacyjny

7 tvn

12:10 Niezwykłe Stany Prokopa

06:10 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 2
07:00 Nowe Zwariowane Melodie - serial
07:30 StreetDance 3D
09:35 Ukryta prawda - serial
10:40 Ukryta prawda - serial
11:45 Ukryta prawda - serial
12:45 Ukryta prawda - serial
13:45 Wycieczkowiec - serial
14:45 Lego Masters. Kierunek Polska
15:50 17 Again - komedia
18:05 Tysiąc słów - komedia
20:00 Van Helsing - horror
22:45 Gladiator - dramat

4

14:30 13. posterunek

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
09:00 Galileo
10:00 Galileo
11:05 Jesteśmy dla dzieci
11:30 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami
13:45 Ewa gotuje
14:15 Jaś Fasola radzi - serial
14:30 13 Posterunek - serial
15:15 13 Posterunek - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Policjantki i policjanci - serial
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Policjantki i policjanci - serial
21:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
22:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
23:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial

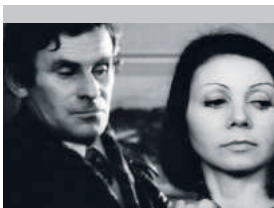
puls

17:00 Lombard. Życie pod zastaw

07:00 Kobra - oddział specjalny - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
11:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
16:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Champion 4: Walka o honor - film sensacyjny
21:50 Prawo zemsty - thriller

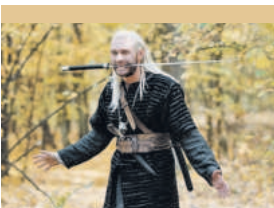
TVP KULTURA

10:05 Droga

08:15 Legendy rocka
08:50 Legendy rocka
09:30 Tamte lata, tamte dni
10:05 Droga - serial
11:20 Cyganeria - La Boheme - Opera
Royal de Wallonie - Liege
13:30 Sztuka milczenia - dokument
15:05 Cartouche-zbójca - film przygodowy
17:15 Wydarzenie aktualne
18:10 Dwunastu gniewnych ludzi - dramat
20:00 W imię ojca - dramat
22:20 10 lat Lado ABC
23:55 Nietolerancja - dramat

TVP HISTORIA

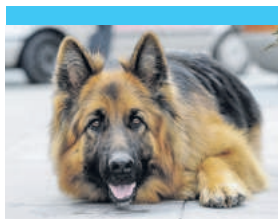
09:00 Wiedźmin

07:25 Korona królów. Jagiellonowie
08:05 Flesz historii
08:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
09:00 Wiedźmin - serial
10:05 Podziemne Włochy - serial
11:15 Wszystkie kolory świata - serial
12:20 Bałtyk - dzięki morze - serial
13:25 Wojownicy czasu
14:05 Fredek uszczęśliwia świat - komedia
15:35 Historia jednej fotografii - dokument
16:10 Historia kuchni polskiej
17:00 Kultowe zabytki - serial
18:00 Tajemnica twierdzy szyfrów - serial
19:00 Fake czy historia?
20:00 Gra z Cieniem - serial
20:50 Gra z Cieniem - serial
21:45 Wyścig po bombę atomową
22:50 Polowanie na čmy - serial
23:45 Polowanie na čmy - serial

TRAM

07:25 Sól ziemi
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
09:00 To się nie kończy... Historia dzieci z obozu na Przemysłowej - dokument
10:00 Informacje dnia
10:15 Retrospekcja
10:20 Muzyczne chwile
10:35 Słowo życia
10:40 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Natura obiektywnie
13:10 Mateczniki Polskości
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Święty na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo
15:00 Ojcostwo polecam
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Informacje dnia
16:10 Mój tatuś walczył pod Monte Casino
16:30 Wytrwali w wierze - dokument
17:30 Przełamując bariery
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Warto być ojcem
22:15 Moja wyspa wiary - dokument
23:00 Odpowiedzialni za Kościół
23:30 Siostry na posterunku

Niedziela, 1 grudnia 2024

10:55 Komisarz Alex

05:30 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie - Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:30 Ekumenizm po warszawsku
09:05 Żona dla Australijczyka
10:55 Komisarz Alex - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Aniol Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Wniebowzięci
13:05 Serengeti - serial
14:10 Konsul - komedia
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Program informacyjny 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Gra z Cieniem - serial
21:20 Rolnik szuka żony
22:20 EnergaCAMERIMAGE 2024 - 32. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych
22:45 Markiza Angelika

11:05 The Voice of Poland

06:00 Barwy szczęścia - serial
06:35 M jak miłość - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:05 The Voice of Poland 15
12:45 The Voice of Poland 15
14:00 Familiada
14:30 Kolo fortuny
15:10 Szansa na sukces. Opole 2025
16:10 Cudowne lata
17:15 Górna półka smaku
17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
18:35 Poczёт świrów polskich
19:15 Rodzinka.pl - serial
20:00 Gala wręczenia dorocznych Nagród Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
20:55 Hercules - film przygodowy
22:45 no... wiadomo
23:15 Aida - film wojenny

07:45 Dzień Dobry TVN

05:50 Bitwa o gości
06:45 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 Co za tydzień
12:15 Nieoczekiwana zmiana miejsc - komedia
14:45 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - studio
15:15 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - 1. seria
16:10 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - studio
16:20 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - 2. seria
17:10 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Ruce - studio
17:35 Kuchenne rewolucje
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:30 Lego Masters. Kierunek Polska
20:40 Zmierzch
23:15 Plaga - thriller

22:30 Teściowie

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:20 Pokonać grawitację: Za kulisami filmu „Wicked” - dokument
11:50 Jak wytresować smoka 2
14:00 Łowca i Królowa Lodu
16:30 Nasz nowy dom
17:30 Awantura o kasę
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport
19:20 Pogoda
19:30 Państwo w państwie
19:55 Mamma Mia! Here We Go Again - komedia
22:30 Teściowie - serial
23:00 Święta Last Minute - komedia

13:40 Detektywi

05:55 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie
06:50 Nowe Zwariowane Melodie - serial
07:20 Jack Frost
09:30 Ukryta prawda - serial
10:35 Ukryta prawda - serial
11:40 Ukryta prawda - serial
12:40 Ukryta prawda - serial
13:40 Detektywi - serial
14:40 Street Dance 2
16:25 Madagwiazdka
17:00 Jack: Pogromca olbrzymów
19:25 Unboxing - Wielkie Otwarcie
20:00 The Meg - film SF
22:35 The Losers: Drużyna potępionych - film sensacyjny

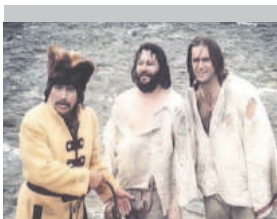
08:55 Znałem Jezusa

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Samochody, które podbiły świat - serial
08:55 Znałem Jezusa - serial
09:55 Galileo
10:55 Galileo
12:00 Święteczny domek - komedia
13:55 Bibliotekarz 2: Tajemnice kopalni króla Salomona - film przygodowy
15:55 Uroczysko - serial
16:25 Uroczysko - serial
16:55 Uroczysko - serial
17:25 Uroczysko - serial
18:00 Galileo
19:00 Galileo
20:00 Włatcy móch: One - serial
20:30 Włatcy móch: One - serial
21:00 Gwiazdy Kabaretu
22:00 Szósty zmysł - thriller

15:00 Powiedz tak

06:45 Taki jest świat 9
07:35 Ranczo - serial
08:35 Ranczo - serial
09:35 Ranczo - serial
10:35 Ranczo - serial
11:40 Ranczo - serial
12:45 Pożyczony narzeczony - komedia
15:00 Powiedz tak - komedia
17:20 Terminal - komedia
20:00 Red 2- film sensacyjny
22:15 Wykidajło - dramat

13:00 Janosik

07:05 Rozmowy (nie)wygodne
08:00 Msza Kościoła
Polskokatolickie go w Bukowni
09:15 Sztuka milczenia - dokument
10:50 Baśnie i bajki polskie - serial
11:15 Rawhide - serial
12:20 Poczёт świrów polskich
13:00 Janosik - film przygodowy
15:20 Droga - serial
16:35 Dobry tytuł
17:15 Niedziela z...
18:05 Ciemnego pokoju
nie trzeba się bać
18:55 Wielkie rzeczy - serial
20:00 Absolwent - film obyczajowy
21:55 Ogniem pisane - dokument
23:05 Święteż
23:25 Drzewo
23:45 Pianistka - dramat

18:00 Tajemnica twierdzy szyfrów

07:25 Korona królów. Jagiellonowie
08:00 Liturgia greckokatolicka z katedry we Wrocławiu
09:00 Wiedźmin - serial
10:05 Historia kuchni polskiej
11:00 Planeta skarbów - serial
12:00 Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego - serial
13:05 Wojownicy czasu
13:50 Ośmiorniczka - film sensacyjny
16:05 Fake czy historia?
16:55 Planeta skarbów - serial
18:00 Tajemnica twierdzy szyfrów - serial
19:00 Sekrety dawnych budowniczych - serial
20:00 Nieznana wojna na Północy - serial
21:05 Gra z Cieniem - serial
21:55 Gra z Cieniem - serial
22:50 Historia w postaciach zapisana

06:15 Mocni w wierze
06:40 Muzyczne chwile
06:45 Regal
07:15 Polka - dokument
07:45 Ocalić od zapomnienia
07:55 Adwent na serio
08:00 Słowo życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Orędowniczka w codzienności
09:00 Prymas Stefan Wyszyński - serial
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Manna z Nieba
09:30 Msza święta z Jasnej Góry
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Tu był Prymas - Kardynał Wyszyński w Studzienicznej
11:00 Z nadmiaru Miłości
12:00 Aniol Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do rodaków
12:55 Święty na każdy dzień
13:00 My chcemy Boga! - dokument
14:00 Oddech Boga - serial
14:50 Muzyczne chwile
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
16:50 Mateczniki Polskości
17:00 Natura et Homo
17:25 Adwent na serio
17:30 Sól ziemi
17:55 Poczёт wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłac Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Retrospekcja
21:45 Stan bezpieczeństwa państwa
21:55 Święty na każdy dzień
22:00 Mocni Jego mocą
22:30 Muzyczne chwile
22:45 Jak wygrać małżeństwo
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:30 Tam, gdzie Bóg płacze - serial

HITY DNIA

„Meg”
(2018 r.) TVN 7 20:00

Sprawnie zrealizowany horror z elementami kina science-fiction, pokazujący walkę człowieka z największym potworem wszech czasów.

„Zmierzch”
(2008 r.) TVN 20:40

Siedemnastoletnia Bella przeprowadza się do ojca. W nowej szkole dziewczyna poznaje tajemniczego Edwarda. Bella usiłuje przejrzeć jego mroczne sekrety, narażając się na niebezpieczeństwo.

08:00 Akacja 38

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej
z Sanktuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze
07:30 Studio Raban
08:00 Akacja 38
08:50 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:50 Serengeti - serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacja 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Piękna Zośka
22:15 Naddniestrze, Abchazja i Osetia
- fantomowe państwa - dokument
23:20 Balans bieli

20:55 M jak miłość

05:30 M jak miłość - serial
06:25 Dobre historie
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:05 Program publicystyczny
11:15 Okrasa łamie przepisy
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu
12:30 Kolo fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:30 Na sygnale - serial
15:05 Na dobre i na złe - serial
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:30 Krew z krwi - serial
23:30 Tonia - dramat

13:20 Ukryta prawda

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Detektywi - serial
15:25 Ukryta prawda - serial
16:35 Kuchenne rewolucje
17:40 Detektywi - serial
18:35 Kroniki Pucharu Świata
w skokach narciarskich
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 Milionerzy
21:30 Zimne światło dnia
- film sensacyjny
23:25 Nietykalni - komedia

18:00 Pierwsza miłość

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:18 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko - serial
20:20 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw
- film sensacyjny
23:05 Terrorysta - kryminał

HITY DNIA

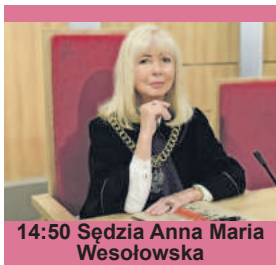
„Jak się pozbyć cellulitu”
(2011 r.) TVN 7 20:00

Ewa i Maja poznają w SPA sympatyczną masażystkę, Kornelię. Kobiety szybko się ze sobą zaprzyjaźniają. Kornelia wciąga koleżanki w tajemniczą intrygę, której celem jest ukaranie seryjnego mordercy.

„Nieuchwytny cel 2”
(2016 r.) TV 4 22:30

Robert, zawodnik MMA, który chce skończyć z walkami, dostaje propozycję wzięcia udziału w turnieju w Birmie w zamian za milion dolarów. Wpada w pułapkę organizatorów okrutnego polowania na ludzi.

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska

06:15 Szkoła - serial
07:15 Szpital - serial
08:15 Ukryta prawda - serial
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
16:55 Wycieczkowiec - serial
17:55 Zagadki losu - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Jak się pozbyć cellulitu - komedia
22:25 Czas na Show. Drag Me Out
23:30 Holiday - komedia

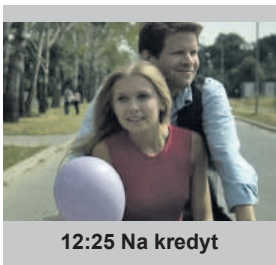
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie
- serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział
kryminalny - serial
21:30 Sprawiedliwi - Wydział
kryminalny - serial
22:30 Nieuchwytny cel 2 - kryminał

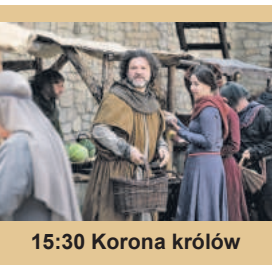
10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny - serial
10:00 Unforgettable: Zapisane
w pamięci - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
11:55 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Unforgettable: Zapisane
w pamięci - serial
13:50 Kobra - oddział specjalny - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
20:00 Krwawa zemsta - film sensacyjny
21:55 Champion 4: Walka o honor
- film sensacyjny
23:45 Commando - film sensacyjny

12:25 Na kredyt

06:10 Muzyczne poranki
06:45 Tamte lata, tamte dni
07:20 Dzika muzyka
07:50 Podróże z historią - serial
08:30 Baśnie i bajki polskie - serial
09:00 Rawhide - serial
10:05 Benefis Ireny Kwiatkowskiej
11:05 „55 kapeluszy pani Hanki”.
Benefis Hanki Bielińskiej
12:25 Na kredyt - film obyczajowy
13:15 Krafftówna w krainie czarów
- dokument
14:50 Informacje kulturalne
15:15 Dwunastu gniewnych ludzi
- dramat
17:00 Znaki szczególne - serial
17:55 Hala odlotów
18:55 Galeria sztuki na ekranie - serial
20:00 Zabij to i wyjedź z tego miasta
21:40 Scena muzyczna
22:45 Absolwent - film obyczajowy

15:30 Korona królów

06:45 Fake czy historia?
07:40 Przypadek Polski. Polityka i idee
08:00 Stulecie Winnych - serial
09:00 Riese - Tajemnice wykute w skale
- dokument
10:05 Encyklopedia II wojny światowej
- serial
10:40 Bałtyk - dzikie morze - serial
11:35 Spór o historię
12:15 Zmiennicy - serial
13:25 Zezowate szczęście - komedia
15:30 Korona królów
16:00 Sensacje XX wieku
16:30 Sensacje XX wieku
17:00 KARTA. Archipelag pamięci
- dokument
18:00 Reportaż
18:20 Flesz historii
18:50 Stulecie Winnych - serial
20:00 Historia w postaciach zapisana
21:55 Wojna o tron - serial
22:50 Nieznana wojna na Północy
- serial
23:50 Sensacje XX wieku

07:10 Życie lasu. Ptaki - dokument
07:55 Adwent na serio
08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:15 Słowo życia
09:20 Mateczniki Polskości
09:30 Moja katolicka rodzina - serial
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
11:30 Warto być ojcem
11:45 Muzyczne chwile
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Zagłada redemptorystów
na Woli - dokument
12:45 Ojcu Świętemu się
nie odmawia...
13:20 Słowo życia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Republika Pawłowska
15:00 Katowienie praskie - dokument
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Rajd Katyński
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Poznajemy Polskę
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Z wędką nad wodę
w Polskę i świat
22:30 Wielcy i mali. Jolanta
i Aleksander Kujawscy
- dokument
23:40 Sanktuarium Cudu
Eucharystycznego w Sokółce

Wtorek, 3 grudnia 2024

TVP1

11:35 Korona królów. Jagiellonowie

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska
08:00 Akacja 38
08:50 Ranczo - serial
09:50 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
13:00 Patagonia - kraina pionierów - dokument
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacja 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Na tropach przeszłości - serial
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:10 Posłuchaj, co chcę ci powiedzieć - dokument

TVP2

12:30 Koło fortuny

05:35 M jak miłość - serial
06:25 Z historii prawosławia w Polsce. Czas wojny i emigracji
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem - Bulecką
11:50 Lena na Balkanach
12:30 Koło fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:30 Głina - serial
23:35 Wojna - dramat

tvn

15:30 Ukryta prawda

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Detektywi - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Ukryta prawda - serial
16:35 Kuchenne rewolucje
17:40 Detektywi - serial
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 Milionerzy
21:30 Tożsamość strachu - thriller
23:45 Czas na Show. Drag Me Out

polsat

16:20 Interwencja

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko - serial
20:20 65 - film SF
22:10 Egzorcysta papieża - horror

7 tvn

13:50 Opowieści małżeńskie

06:15 Szkoła - serial
07:15 Szpital - serial
08:15 Ukryta prawda - serial
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:55 Wycieczkowicz - serial
17:55 Zagadki losu - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Wydział pościgowy - film sensacyjny
22:45 Van Helsing - horror

4

20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
21:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
22:30 Włatcy móch. Ćmoki, Czopki i Mondzioly

HITY DNIA

„65”
(2023 r.) Polsat 20:20

Statek astronauty Millsa rozbija się na nieznanym planecie. Mężczyzna musi przedostać się przez niezbadany teren pełen gigantycznych i śmiercionośnych stworzeń, by uzyskać szansę na ratunek.

„Van Helsing”
(2004 r.) TVN 7 22:45

Drakula wraz ze swoimi wampirzycami staje się postrachem Transylwanii. Z trudnym przeciwnikiem ma zmierzyć się van Helsing, który zostaje wysłany przez Watykan, aby zabić bezwzględnego wampira.

puls

07:00 Nash Bridges

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny - serial
10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
11:55 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
13:50 Kobra - oddział specjalny - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Osaczeni - film sensacyjny
22:15 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia

TVP KULTURA

17:30 Noce i dni

06:15 Muzyczne poranki
06:45 Tamte lata, tamte dni
07:20 Dzika muzyka
08:00 Podróże z historią - serial
08:40 Informacje kulturalne
09:05 Znaki szczególne - serial
10:00 Wichry Kołomy - dramat
12:10 Galeria sztuki na ekranie - serial
13:10 Dobry tytuł
13:50 Mój Nikifor - biografia
15:45 Romeo i Julia z Saskiej Kępy - dramat
17:30 Noce i dni - serial
18:40 W poszukiwaniu dobrego filmu
19:20 Jan Sebastian Bach - Kantata sakralna „Brich dem Hungere dein Brot” (BWV 39)
20:00 Krum
23:00 Drugie życie pana Alaina - komedia

TVP HISTORIA

12:15 Tygrysy Europy

06:45 Spór o historię
07:15 Arrasów dzieje osobliwe - serial
08:00 Stulecie Winnych - serial
08:40 Flesz historii
09:05 KARTA. Archipelag pamięci - dokument
10:10 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:45 Planeta skarbów - serial
11:40 Wojownicy czasu
12:15 Tygrysy Europy - serial
13:15 Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego - serial
14:20 Wyścig po bombę atomową
15:30 Korona królów
16:00 Sensacje XX wieku
16:35 Sensacje XX wieku
17:10 Eugeniusz Kwiatkowski. Mąż stanu - dokument
18:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
18:50 Stulecie Winnych - serial
20:00 Historia broni - serial
21:05 Chce się żyć - dramat
23:00 Sensacje XX wieku
23:30 Sensacje XX wieku

TRAM

07:55 Adwent na serio

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Kolor Boga
09:00 Papież Polak do rodaków
09:40 Słowo życia
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Muzyczne chwile
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć
11:50 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Dęby w Polsce- dokument
12:55 NZS Buntownicy - dokument
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Powołani
15:00 Niebieskooki Anioł - dokument
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w obiektywie
16:40 Zdrowie z Bożej Apteki
16:55 Mateczniki Polski
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Zostań żołnierzem RP
17:45 Muzyczne chwile
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Zamek w Korzkwi - Szlakiem Pióra
22:20 Zerwany kłos - biografia

HITY DNIA

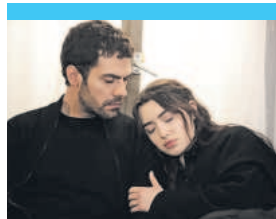
**„Przynęta”
(2018 r.) TVN 21:30**

Baker Dill mieszka na malowniczej wyspie, gdzie organizuje połowy dla amatorów wędkarstwa. W jego życie wkracza niespodziewanie była żona, o której starał się zapomnieć, i chce, aby mężczyzna pomógł pozbyć się jej drugiego męża.

**„Punisher: Strefa wojny”
(2008 r.) TV 4 22:35**

Były oficer jednostek specjalnych w wyniku porachunków mafijnych traci rodzinę, która zostaje zamordowana na jego oczach. Odnalezienie przestępców i pomszczenie bliskich staje się celem jego życia.

TVP 1

14:00 Wichrowe wzgórze

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Akacja 38
08:45 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:55 W krainie niedźwiedzia - dokument
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacja 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Koliber - dramat
22:55 Suburbicon - komedia

TVP 2

13:15 Miłość i nadzieja

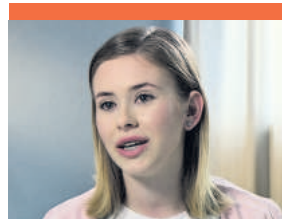
06:25 Pozyteczni.pl
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Adwent. Rodzina na Święta
11:50 Tańcząca ze światem - Chorwacja
12:30 Koło fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:40 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:25 Na sygnale - serial
23:00 Kochaj - komedia

tvn

17:40 Detektywi

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Detektywi - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Ukryta prawda - serial
16:35 Kuchenne rewolucje
17:40 Detektywi - serial
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 Milionerzy
21:30 Przynęta - thriller
23:40 Lejdis - komedia

polsat

16:30 Na ratunek 112

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko - serial
20:10 Randka na weselu - komedia
22:20 Jak ukradłem 100 milionów - komedia

7 tvn

17:55 Zagadki losu

06:15 Szkoła - serial
07:15 Szpital - serial
08:15 Ukryta prawda - serial
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:55 Zagadki losu - serial
17:55 Zagadki losu - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Gorący temat - dramat
22:25 Zanim odejdą wody - komedia

4

16:00 Policjantki i policjanci

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski.
Nowe rozdanie - serial
20:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
21:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
22:35 Punisher: Strefa wojny - film SF

TV puls

09:00 Kobra – oddział specjalny

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny - serial
10:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
11:55 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
13:50 Kobra - oddział specjalny - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Tokarev. Zabójca z przeszłości - dramat
22:00 Bez twarzy - dramat

TVP KULTURA

07:05 Dzika muzyka

06:10 Muzyczne poranki
06:30 Tamte lata, tamte dni
07:05 Dzika muzyka
07:45 Podróże z historią - serial
08:30 Poczet świrów polskich
09:05 Noce i dnie - serial
10:25 Romeo i Julia z Saskiej Kępy - dramat
12:15 Szokująca Elsa Schiaparelli - dokument
13:20 Jan Sebastian Bach - Kantata sakralna „Brich dem Hungregen dein Brot” (BWV 39)
14:00 Wydarzenie aktualne
14:25 Kratka - film obyczajowy
15:30 Nie ma róży bez ognia - komedia
17:20 Noce i dnie - serial
18:30 Informacje kulturalne
19:00 Reżyserzy - serial
20:00 Siermierz - dramat
21:45 Legendy rocka
22:20 Legendy rocka
22:55 Informacje kulturalne
23:15 Drugie życie pana Alaina - komedia

TVP HISTORIA

12:15 Tygrysy Europy

06:45 Waleczne z gór
07:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
08:00 Stulecie Winnych - serial
09:00 Eugeniusz Kwiatkowski. Mąż stanu - dokument
09:55 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:35 Horizons - serial
11:30 Historia kuchni polskiej
12:15 Tygrysy Europy - serial
13:15 Sekrety dawnych budowniczych - serial
14:15 Historia broni - serial
15:30 Korona królów
16:05 Sensacje XX wieku
16:35 Sensacje XX wieku
17:10 Dajcie mi jabłko
17:40 Ludzie i maszyny
18:10 Fake czy historia?
19:05 Stulecie Winnych - serial
20:00 III Rzesza zatrzymana w kadrze - serial
21:05 Szlak snów - dokument
22:05 KGB: Tarcza i miecz - serial
23:10 Sensacje XX wieku
23:40 Sensacje XX wieku

TRAM

07:35 Zdrowie z Bożej Apteki
07:55 Adwent na serio
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Każdy małuch to potrafi
08:50 Słowo życia
09:00 Mocni Jego mocą
09:30 Sanktuarium polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja generalna Ojca Świętego Franciszka
10:50 Muzyczne chwile
11:00 Przystanek Lamsdorf. Powstańcy warszawscy w niewoli - dokument
11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło - dokument
13:00 Zrób jeden mały krok
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Polka - dokument
15:00 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Żywa nie tradycja
17:00 Po stronie prawdy
17:50 Muzyczne chwile
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Przetłaliśmy
22:30 Męczennik za prawdę - bl. ks. Antoni Rewera - dokument
22:50 Sumienie Hioba - rzecz o ks. Bolesławie Stefańskim - dokument

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

W tym tygodniu wpadniesz w wir tylu spraw, że nie będziesz wiedział, w co włożyć ręce. Tu ktoś poprosi cię o pomoc, tam wyjdą zaległości, które szybko trzeba nadrobić. Będziesz zaganiany, zdezorientowany i zdenerwowany. Tylko spokój może cię uratować. Zamiast tracić siły na panikowanie, zabierz się do pracy i punkt po punkcie odhaczaj, co już zrobieś.

WODNIK 20.01-18.02

Pora, byś nauczył się stawiać granice. Jeśli ktoś zmusza cię do pośpiechu, żąda niemożliwego – odmawiaj zdecydowanie, ale uprzejmie. Nie bierz też ani na siebie, ani do siebie cudzych pretensji. Nie dogodzisz wszystkim. Postępuj tak, by być w zgodzie z sobą. Ktoś da ci radę, jak rozwiązać ważną sprawę. Zanim ją odrzucisz, zastanów się, czy nie jest dobra.

RYBY 19.02-20.03

Kolejny raz ktoś z pracy próbuje sobie przypisać twoje osiągnięcia. Przyszła pora, by na to zareagować. Na chłodno, bez emocji, opracuj plan działania. Jeśli kolejny raz odpuścisz, twoja frustracja będzie narastać. Czas powodzenia w sprawach finansowych. Albo otrzymasz zaległą premię, albo bez kłopotu i na dobrych warunkach załatwisz pożyczkę lub kredyt.

BARAN 21.03-20.04

Rozkwitniesz intelektualnie. Zacznesz interesować się nowymi sprawami, będziesz dużo czytać, dzielić się swoją wiedzą i ją weryfikować. Dobra forma przyda się do rozwiązania trudnego zadania, które przed tobą. Zasięgnij rady bliskiej ci osoby. W sprawach sercowych okazja do gorącego romansu i pokusa zdrady. Zastanów się, ile na tym stracisz, a ile zyskasz.

BYK 21.04-21.05

Przełomieni postanowią ocenić twoje postępy zawodowe. Przygotuj się do tego. Jeśli kierujesz zespołem, podziel zaległe zadania między współpracowników, by szybko je wykonać. Nie bierz wszystkiego na swoje barki. Będziesz miał teraz więcej obowiązków domowych niż zwykle. Uważaj, by się nie przepracować. Znajdź choć chwilę na relaks, wyjdź na spacer, poczytaj.

BLIŹNIĘTA 22.05-20.06

Uważasz, że wszystko idzie źle i nadszedł zdecydowanie gorszy czas. Nic bardziej mylnego. W tych niesprzyjających okolicznościach czai się szansa, ale musisz ją dostrzec, by móc wykorzystać. Nie idź na skróty, trzymaj się ustalonych zasad, a wszystko się ułoży po twojej myśli. Przed podjęciem decyzji upewnij się, że nie kierują tobą tylko i wyłącznie emocje.

RAK 21.06-22.07

Udany czas. Nie zabraknie okazji do radości i zabawy. Poczujesz się wyluzowany, zrelaksowany, będziesz o wiele bardziej tolerancyjny i wyrozumiały niż zwykle. Ktoś poprosi cię, byś został mediatorem między zwaśnionymi stronami. Dobrze sobie poradzisz z tym niecodziennym zadaniem. Nie wątp w swoje siły ani kompetencje.

LEW 23.07-22.08

Energia będzie cię rozsadzać. Zacznesz załatwiać wszystkie sprawy jednocześnie i, o dziwo, poradzisz sobie doskonale. Na niwie zawodowej zaprezentujesz kilka nowych pomysłów, przekonasz też współpracowników do ich realizacji. Spodziewaj się zaproszenia na fajną imprezę. Spotkasz tam kogoś, kto zawróci ci w głowie. Miłostna przystość gwarantowana.

PANNA 23.08-22.09

Uważaj na to, co mówisz. Ktoś bacznie nasłuchuje, czym się przechwalasz i za chwilę zacznie odkrywać twoje powiązania, co może osłabić twoją pozycję zawodową. Masz dużo zalet, nie trzeba ich pompować, by wyróżnić się na tle pracowników.

WAGA 23.09-23.10

Doskonały tydzień. Będziesz pełen sił, bez kłopotu poradzisz sobie z każdym zadaniem. Zyskasz uznanie zwierzchników, a to może oznaczać nawet premię. Ktoś poprosi cię o radę w ważnej dla niego sprawie. Powiedz, co dyktuje ci serce. Pomoże, a ty zyskasz wdzięczność.

SKORPION 24.10-21.11

To, czego ci teraz potrzeba, to zwolnienie tempa. I gwiazdy temu sprzyjają. Zaplanuj weekendowy wyjazd i wyłącz telefon, albo po prostu zamknij się w domu i udawaj, że cię nie ma. Naładujesz akumulatory. Niedaleko ciebie jest ktoś, kto czeka na okazanie mu zainteresowania.

STRZELEC 22.11-21.12

Wróci jakaś zapomniana sprawa i przysporzy ci kłopotów. Uporaj się z nią jak najprędzej, nie odkładaj niczego na później. Bądź uważny, obowiązkowy i nadzwyczaj dokładny. Rodzina liczy, że wreszcie wybierzesz się z nią na weekendową wycieczkę, co przecież obiecałeś.

PRZEPIS TYGODNIA
ŚLIMACZKI CYNAMONOWE

Składniki:

- 200 ml mleka,
- 40 g świeżych drożdży,
- 450 g mąki pszennej typ 500,
- 3 jaja,
- 70 g masła,
- 50 g cukru,
- szczypta soli,

do posmarowania:

- 1 jajko, Nadzienie: 50g masła,
- 30 g cynamonu, 30 g cukru

Sposób wykonania

Mleko podgrzać do letniej temperatury. Rozpuścić w nich drożdże. 3 jajka utrzeć z 50g cukru. Do mąki dodać masę jajeczno-cukrową i masę drożdżowo-mleczną. 70g masła roztopić i ostudzić. Ciasto wyrobić na jednolitą masę. Pod koniec dodać ciekłym strumieniem masło, wyrobić. Ciasto pozostawić w ciepłym miejscu do podwojenia objętości. Ciasto rozwałkować na prostokąt o grubości 1 cm. Pozostałe masło rozpuścić, ostudzić. Cukier połączyć z cynamonem. Ciasto posmarować roztopionym masłem i posypać cukrem z cynamonem. Ciasto zwinąć w rulon od dłuższej strony i pokroić co 2cm. Kawałki ciasta ułożyć na blaszkę wyłożoną papierem, pozostawić na 15 minut do wyrośnięcia. Każdy kawałek posmarować rozkłóconym jajem. Piec na złoty kolor w temperaturze 220 stopni C.

Smacznego!

Na zdjęciu Julita Sędzikowska uczennica Szkoły Branżowej I Stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu

Krzyżówka panoramiczna

Bardzo gorąca ciecz, wrzątek.	Narodowość: Zorby		Lekceważąco o młodym oficerze; oficer niskiej rangi.	Gwarancja, zapewnienie.	Kobieta kompilator.		Odchody, ekstrementa	Dźwięk powstający przy uderzeniu o siebie przedmiotów		Kolega, kompan.	
	Potocznie: woda z kranu.				Okoliczność powodująca coś, będąca przyczyną czegoś; powód, racja.				4		
Przekształcanie jakiegoś systemu.								Proszek do prania		Spół.: nasiona kakaowca; proszek z tych nasion używany jako podstawowy składnik do wyrobu czekolady.	
Wędrowny sztukmistrz.					Zool.: zwierzę z gromady kęgowców zmiennościplnych, np. żaba.					2	
		3									
Pojazd do przewożenia dziecka.			Techn.: obcegi.				Jedna drugą myje				
					Rel.: ogół świeckich						
				7	Imię żeńskie - 15.XII.						
Zakład gastronomiczny, w którym się podaje kawę, herbatę, napoje i			Kłuta lub szarpana				Rzymski bóg miłości		Cerkiewny obraz		Zawartość kasy; pieniądze, kapitał.
			Ekon.: niem. i fińska moneta								
				Geogr.: Włochy.							
		1		Geogr.: państwo na Płw. Arabskim							
Roślina włóknodajna	Zarządca folwarku							Upięte włosy			
	Mała Elżbieta							Mruczek			
				Geogr.: państwo w pn.-zach.						Jednostka oporu elektrycznego	
				Japońska gra planszowa							
Sport: system rozgrywek każdy z każdym; np. I lub II piłkarska.					Mit. gr.: tytan, ojciec Zeusa.						8
		11									
Konanie							Przenośnię: przeszkoda, zawada.				
					5	6			9		

1234

567

891011

Uczniowie z mistrzami dla niepodległej

REGION ▶ 19 listopada w lipnowskiej Publicznej Szkole Muzycznej I stopnia odbył się niezwykle koncert zatytułowany „Niepodległa”

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

LIPNO-CLIP.PL

Okazją do zorganizowania przez społeczność szkoły muzycznej i Starostwo Powiatowe w Lipnie niebywalej uczty muzycznej była obchodzona niedawno 106. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę.

– Piękny koncert, nie mogłam powstrzymać łez, gdy wystąpił cały chór i orkiestra – mówi nam pani Katarzyna. –

Wróciły wspomnienia, a występ był bardzo nostalgiczny. Sama kiedyś w chórze śpiewałam, a dzisiaj mogłam podziwiać taką utalentowaną młodzież. Poza tym podziwiam waszą szkołę i tę piękną salę, macie się czym pochwalić.

Koncert odbył się w sali koncertowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Lipnie. Młodzi chórzyscy zaśpiewali znane i mniej

znane piosenki patriotyczne, instrumentalisci zagrali wielkie przeboje, były występy zbiorowe i solowe, a na scenie pojawili się czynnie także pedagodzy szkoły muzycznej w Lipnie z jej dyrektorem Anną Kaźmierczak na czele. Uczniowie stanęli obok mistrzów przed wypełnioną do ostatniego miejsca salą w dwóch koncertach „Niepodległa”. Na pierwszy bezpłatne

wejściówki rozeszły się w mig, na drugi również. To pokazuje, że jest zapotrzebowanie na dobre wykonania muzyczne polskich przebojów.

– Będę śledzić wszystkie możliwości uczestniczenia w koncertach w szkole muzycznej, jestem zachwycona – mówi nam pani Teresa. – Jestem pod wrażeniem i muzyki, i śpiewu, ale najbardziej przypadło mi

do gustu dyrygowanie chórem i orkiestrą, połączone inteligentnie z nauczaniem publiczności prawidłowego klaskania, śpiewania i zachowania w czasie koncertu. Całość na szóstkę. Polecam i czekam na jeszcze.

Brawom nie było końca, a to najlepsza recenzja dla społeczności lipnowskiej szkoły muzycznej.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Młodzież zwiedzała Turcję

REGION ➤ Przedstawiciele Szkoły Podstawowej im. O. Kolberga w Ciechocinie wzięli udział w kolejnym spotkaniu w ramach realizacji programu Erasmus+ KA210 SCH „Think, Dream And Discover With Digital Storytelling”. Tym razem miało ono miejsce w szkole w Izmirze (Turcja)

Pierwszy dzień wizyty w szkole był bardzo intensywny. Po uroczystym powitaniu uczniowie wzięli udział w warsztatach rękodzielniczych i zajęciach z wykorzystaniem okularów VR. Następnie zostali podzieleni na zespoły, których zadaniem było stworzenie cyfrowej historii z wykorzystaniem aplikacji Toontastic. W ten

sposób powstały animowane opowiadania, dotyczące charakterystycznych budowli każdego z krajów partnerskich.

Następny dzień rozpoczął się zajęciami w Culture and Art Factory w centrum Izmiru, gdzie uczniowie poznali tradycyjny turecki sposób malowania obrazów z wykorzystaniem naturalnych barwników. Następnie zwiedzali

muzeum oraz centrum miasta z historycznym placem Konak, wieżą zegarową oraz bazarem.

Kolejny dzień to poznanie historii starożytnego Efezu, który niegdyś był miastem portowym. Niesamowite wrażenie na wszystkich uczestnikach wyprawy zrobiło niedawno powstałe interaktywne muzeum. Za sprawą animacji uczniowie stali

się na chwilę mieszkańcami starożytnego miasta. Następnym punktem programu było zwiedzanie domu Marii Panny, który okazał ważnym miejscem nie tylko dla katolików, ale również dla przedstawicieli innych religii. Ponadto wioska Sirince, charakterystyczna dla tureckiej kultury, z klimatycznymi bazarkami.

Kulminacyjnym punktem

spotkania była prezentacja stworzonych przez uczniów opowiadań z wykorzystaniem aplikacji StoryJumper „A day in the ancient city of Ephesus”. Wykorzystano tu zdjęcia i materiały wykonane podczas zwiedzania do tego, aby opowiedzieć własną historię.

(ak), fot. nadesłane

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Ustawa ws. urlopów dla rodziców wcześniaków

W Sejmie odbyło się już pierwsze czytanie projektu ustawy wprowadzającej dodatkowy urlop macierzyński dla rodziców dzieci urodzonych przedwcześnie oraz tych, które po narodzinach musiały ze względu na stan zdrowia zostać dłużej w szpitalu. W zależności od sytuacji to maksymalnie 8 lub do 15 tygodni dodatkowego urlopu. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że co dziesiąty noworodek to wcześniak. W Polsce około 20 tys. dzieci rocznie rodzi się za wcześnie lub musi być hospitalizowane po narodzinach. Średni czas hospitalizacji skrajnych wcześniaków to 92 dni. Przepisy powstały w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wspólny sukces rządu i strony społecznej

- Od ponad dekad organizacje społeczne zrzeszające rodziny wcześniaków apelowały do kolejnych rządów, aby zmienić prawo w zakresie przyznawanych urlopów macierzyńskich. Cieszę się, że walka o te postulaty ma dziś wreszcie swój szczęśliwy finał. Muszę też podkreślić, że prace nad procedowanym dziś przez Sejm projektem, to wręcz modelowy przykład współdziałania strony społecznej z rządem – mówiła ministra Agnieszka Dziemianowicz-Bąk. Korzystając z okazji podziękowała przedstawicielom Koalicji dla Wcześniaków zaangażowanym w tworzenie i konsultowanie projektu.

8 czy 15 tygodni?

Ustawa wprowadza dodatkowy urlop macierzyński do 8 tygodni lub do 15 tygodni – w zależności od okresu hospitalizacji i tygodnia ciąży, w którym urodzi się dziecko, lub masy urodzeniowej. Wniosek o dodatkowy urlop macierzyński będzie można złożyć do pracodawcy wraz z zaświadczeniem lekarskim zawierającym informacje o tygodniu ciąży, w którym urodziło się dziecko, masie urodzeniowej dziecka oraz informacje o okresie pobytu dziecka w szpitalu. Urlop ma przysługiwać matkom lub ojcom, a także prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym czy adopcyjnym.

100 procent podstawy zasiłku

Co ważne, zasiłek za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego będzie wynosił 100 proc. podstawy zasiłku. Ustawa ma wejść w życie po 3 miesiącach od dnia ogłoszenia. Jak tłumaczyła ministra pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, pierwsze szacunki zakładały 12 miesięcy (okres potrzebny na wdrożenie zmian przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych).

Dobry start. Ostatnia szansa na złożenie wniosku!

300 zł na wyprawkę szkolną dla każdego ucznia – to właśnie program Dobry start. Kto w tym roku jeszcze nie wnioskował o świadczenie, powinien się pośpieszyć – można to zrobić tylko do końca listopada. Chociaż od rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025 minęło już trochę czasu, spóźnialscy wciąż mają szansę na zawnioskowanie o świadczenie w ramach programu Dobry start, czyli 300 zł na wyprawkę szkolną. Trzeba się jednak pośpieszyć!

Jak wnioskować o Dobry start?

Obsługą wniosków i przyznawaniem świadczeń w ramach programu Dobry start zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ścieżka wnioskowania jest taka sama jak w przypadku m.in. programu Rodzina 800+. Wniosek można złożyć online za pośrednictwem następujących kanałów: portal PUE ZUS lub aplikacja mobilna mZUS; portal informacyjno-usługowy Emp@tia na stronie <https://empatia.mpips.gov.pl/>; bankowość elektroniczna. Pieniądze trafią na wskazany numer konta w ciągu 2 miesięcy od złożenia wniosku. Świadczenie Dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia (w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami – do 24. roku życia). Świadczenie nie obejmuje dzieci uczęszczających do przedszkola, tzw. zerówki oraz studentów.

Zaduszki poetyckie z Ernestem Bryllem

WYDARZENIE ▶ Listopad to miesiąc skłaniający do refleksji, zadumy. Sprzyjają temu dni poświęcone świętym i zmarłym, gromadząc nas na cmentarzach, aby pomodlić się, skierować swoje myśli o tych, którzy szybciej od nas odeszli do wieczności

Od 20 lat Rypińskie Bractwo Literackie działające przy Katolickim Stowarzyszeniu „Civitas Christiana” w Rypinie organizuje w urokiwej, pięknie odrestaurowanej wewnątrz kaplicy Św. Barbary z odkrytymi freskami Św. Piotra i Pawła Zaduszki poetyckie poświęcone zmarłym poetom. Ich twórczość jest godną obcowania w naszych skojarzeniach, w tym wszystkim co niesie słuchaczowi podane słowo, muzyka, śpiew. I tak narracją programów artystycznych Rypińskiego Bractwa Literackiego jest myśl zaczerpnięta z wiersza Edwarda Wałasiwicza, nieżyjącego polonisty, poety, krytyka literackiego, członka bractwa, ...”Idę do Ciebie Panie”.

Członkowie Rypińskiego Bractwa Literackiego: Ewa Szpakiewicz (także autorka scenariuszy), Ewa Manelska, Urszula Małkińska, Edmund Rogowski recytowali wybrane teksty, ubogacone o pieśni skomponowane i wykonane przez Jacka Szablewskiego, przy akompaniamencie gitary klasycznej.

W ubiegłych latach słuchano poezji m.in. Karola Wojtyły, Jana Pawła II, Jana Twardowskiego, Janusza Pasierba, Jerzego Pietrkiewicza, Edwarda Kupiszewskiego, Tadeusza Kwiatkowskiego – Cugowa, także poezję bractwa. W tym roku Rypińskie Bractwo Lite-

rackie przygotowało program literacko-wokalno-muzyczny, poświęcony wybitnemu twórcy Ernestowi Bryllowi, który odeszedł wiosną do Domu Pana.

Niezwykły, wieloraki talent, kulturę osobistą, podkreśloną polskość, patriotyzm, wyrósł z rodziny pochodzącej z Kujaw, z dziadkiem legionistą, ojcem żołnierzem AK. Po studiach na Uniwersytecie Warszawskim został poetą, dziennikarzem, autorem dramatów, musicali, śpiewogry, sztuk teatralnych („Wieczernik”, „Kolęda nocka”, „Na szkle malowane”, „Rzecz Listopadowa”, „Kurdesz”). Przetłumaczenie poezji irlandzkiej zapoczątkowało duże zainteresowanie w Polsce „Zieloną Wyspą”. Ernest Bryll pełnił też funkcję dyrektora Instytutu Polskiego w Londynie, ambasadorował w Irlandii. Będąc kierownikiem literackim kilku zespołów filmowych, miał wpływ na wybór scenariuszy, m.in. na „Dybuka” Andrzeja Wajdy, do którego przygotował się poprzez naukę języka yidysz, a w starości ćwiczył mózg gramatyką starocerkiewną.

Jego piosenki śpiewali m.in. Czesław Niemen, Marek Grechuta, Krystyna Prońko, Edyta Geppert, Alicja Majewska, Stan Borys, zespół „Dwa plus Jeden”, „Skaldowie”. Posiadał zaszczyt Kawalera Orderu Irlandzkiego Rodu Królewskiego O’Conor, był odznaczony Krzyżem Ko-

mandorskim Odrodzenia Polski. Najwięcej, bo 16 tomików poetyckich wydał w Instytucie Wydawniczym PAX, gościł w wielu klubach Stowarzyszenia „Civitas Christiana”, będąc laureatem Nagrody im. Włodzimierza Pietrzaka tejże instytucji.

– Warto wspomnieć, że z tym wybitnym twórcą kultury wiąże się wątek rypiński. Otóż Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna obdarzyła Ernesta Brylla zaszczytem jurora podczas konkursów literackich pn. „Album poetycki”. Ernest Bryll zmarł 16 marca tego roku z różańcem w ręce, jak podaje w obszernej biografii jej autor Dariusz Michalski – mówi Zenobia Rogowska z Civits Christiana.

Wśród słuchaczy wieczoru poetyckiego „Bądźmy dla siebie bliscy” obecni byli kapłani Parafii Św. Trójcy w Rypinie: prał. Tadeusz Zaborny, kan. Andrzej Krasieński, burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, wicestarosta powiatu rypińskiego Monika Kalinowska, wójt gminy Brzuze Jan Koprowski, dyrektor Rypińskiego Domu Kultury Paweł Manelski.

Zaduszki poetyckie wysłuchali także wierni po wieczornych mszach świętych w Parafii Św. Stanisława Kostki w Rypinie oraz u OO. Karmelitów w Parafii Św. Antoniego w Brodnicy.

(red), fot. nadesłane

KALENDARIUM

28 listopada

1918 – Tymczasowy Naczelnik Państwa Józef Piłsudski wydał dekret o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego oraz rozkaz o utworzeniu Marynarki Wojennej RP, której szefem został płk Bogumił Nowotny.

1967 – W FSO w Warszawie zjechał z linii montażowej pierwszy Fiat 125p.

1893 – Nowozelandki jako pierwsze na świecie wywalczyły prawa wyborcze.

29 listopada

1939 – Rada Najwyższa ZSRR wydała dekret o przymusowym nadaniu obywatelstwa radzieckiego „byłym obywatelom polskim”.

1830 – W nocy młodzi słuchacze Szkoły Podchorążych Piechoty w Warszawie pod wodzą porucznika Piotra Wysockiego wraz z cywilnymi spiskowcami rozpoczęli powstanie listopadowe.

1972 – Sejm PRL uchwalił reformę władz terenowych. Zlikwidowano 4 tys. gromad i osiedli, wprowadzając w ich miejsce gminy, które istniały do 1954 roku. Na czele każdej z 2 tys. gmin miał stanąć naczelnik, podlegający wyższym organom administracji państwowej.

30 listopada

1808 – Wojna na Półwyspie Iberyjskim: polski 3. szwadron Szwoleżerów Gwardii przeprowadził zwycięską szarżę w czasie bitwy pod Somosierrą.

1942 – Żołnierze Gwardii Ludowej dokonali napadu na Komunalną Kasę Oszczędności w Warszawie, w której zdobyto olbrzymie fundusze na działalność konspiracyjną i propagandową.

1986 – Telewizja Polska wyemitowała premierowy odcinek serialu komediowego Alternatywy 4 w reżyserii Stanisław Barei.

1 grudnia

1815 – Cesarz Aleksander I Romanow mianował gen. Józefa Zajączka namiestnikiem Królestwa Polskiego oraz wydał ukaz wprowadzający nowy system monetarny, w którym 1 złoty polski był równy 30 groszom.

1963 – W zakładach mechanicznych Ursus wyprodukowano 100-tysięczny ciągnik.

1968 – Paprykarz szczeciński otrzymał znak jakości „Q”, który oznacza, iż wyrób spełnia ponadpodstawowe wymagania a jego jakość jest porównywalna z jakością renomowanych producentów światowych.

2 grudnia

1853 – Jan Zeh otrzymał patent na destylację ropy naftowej.

1951 – Otwarto Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka.

1993 – W strzelaninie z siłami bezpieczeństwa w Medellin zginął kolumbijski baron narkotykowy Pablo Escobar.

3 grudnia

1786 – Trzęsienie ziemi z epicentrum w Beskidach, odczuwalne od Wrocławia po Lwów.

1945 – Utworzono przedsiębiorstwo państwowe Centrala Produktów Naftowych (CPN).

1997 – Na Uniwersytecie Hawajskim urodziła się Cumulina, pierwsza sklonowana mysz, która w pełni się rozwinęła i dożyła wieku dorosłego.

4 grudnia

1503 – Wit Stwosz został skazany za sfałszowanie weksla na wypalenie piętna na policzkach i dożywotni zakaz opuszczania Norimbergi.

1520 – Na Sejmie w Bydgoszczy zatwierdzono wydany przez króla Zygmunta Starego przywilej toruński, którego głównym postanowieniem było wprowadzenie przymusu pańszczyzny w wysokości jednego dnia w tygodniu, w miejsce 2-4 dni w roku.

1958 – Robert Timm i John Cook na samolocie Cessna 172 rozpoczęli z Las Vegas najdłuższy lot w historii lotnictwa z tankowaniem w powietrzu (wylądowali 7 lutego następnego roku).

Źródło: wikipedia.org

Zabawa pełna twórczości

GMINA RYPIN ▶ W piątek 22 listopada przedszkolaki ze Szkoły Podstawowej w Zakroczu uczestniczyły w obchodach Dnia Kredki. Zajęcia były pełne radości i entuzjazmu

Rysowanie to nie tylko świetna zabawa, ale również ważny trening dla rozwoju dziecka. To dzięki kredkom maluchy uczą się wyrażania swoich myśli, emocji oraz marzeń w sposób twórczy i kreatywny. Przedszkolaki uczestniczyły w licznych zabawach i aktywnościach, w których kredki i farby stały się głównymi bohaterami.

Dzieci tworzyły różnorodne rysunki, które były odzwierciedleniem ich wyobraźni i pasji. Każda praca stała się unikalnym dziełem, pełnym kolorów

i kreatywności. Kolorowe kredki, które były symbolem tej szczególnej chwili, zbliżyły maluchy do sztuki i pozwoliły im poczuć się jak prawdziwi artyści. Dzieci, poprzez rysowanie, miały okazję do przeżywania i odkrywania emocji w sposób dla nich naturalny i radosny.

Z pewnością wspomnienia z tego dnia zostaną z nimi na długo, a w przyszłości te umiejętności będą miały wpływ na ich rozwój i sposób postrzegania świata.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Wykazali się talentem

W październiku, miesiącu szczególnie poświęconym Maryi, w Szkole Podstawowej w Zakroczu odbył się niezwykle konkurs na najpiękniejszy różaniec.

Zorganizowany przez księdza Łukasza Kamińskiego konkurs spotkał się z ogromnym zainteresowaniem uczniów wszystkich klas – od pierwszej do ósmej. Celem wydarzenia było nie tylko uczczenie modlitwy różańcowej, ale także rozwijanie kreatywności i wrażliwości artystycznej młodych ludzi. Jednym z najciekawszych aspektów konkursu była dowolność w doborze techniki wykonania. Uczniowie mogli wykonać różańce z różnych

materiałów – koralików, nici, drewna, a nawet makaronu czy wstążek. Dzięki temu każdy z uczestników mógł wykazać się indywidualnym podejściem i pomysłowością.

Prace były nie tylko estetyczne, ale również pełne symboliki, co doskonale współgrało z duchowym wymiarem tego przedsięwzięcia. Różańce wykonane przez uczniów zachwyciły swoją różnorodnością i starannością. Wśród prac można było zauważyć zarówno klasyczne,

mistrzynie uplecione różańce, jak i te bardziej nowoczesne, wykonane z nietypowych materiałów, które jednocześnie oddały piękno modlitwy różańcowej w sposób prosty, ale pełen wyrazu. Każda praca była wyjątkowa, a jej twórcy pokazali, jak można połączyć artystyczny talent z duchowym wymiarem życia. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz książki. Na zakończenie wydarzenia, ksiądz Łukasz serdecznie podziękował wszystkim uczestnikom, ich rodzicom oraz nauczycielom za zaangażowanie w organizację wydarzenia. Zwrócił również uwagę na to, jak ważne jest pielęgnowanie tradycji modlitwy różańcowej wśród młodego pokolenia.

Konkurs na najpiękniejszy różaniec okazał się nie tylko artystycznym, ale także duchowym doświadczeniem, które pozwoliło uczniom na nowo odkryć piękno modlitwy różańcowej.

(AdWo)
fot. nadesłane

Felieton

Niepodległość dawniej i dziś

Listopad to bardzo ważny miesiąc dla wielu Polaków. To czas, kiedy wspominamy naszych przodków i bliskich, których już nie ma wśród nas. Wracamy pamięcią do naszych rodzin, które dawniej były bardzo liczne.

Ojciec mojego męża Czesław - Florian - miał ośmioro rodzeństwa. Posiadał też kilkuhektarowe gospodarstwo. Praca tam była bardzo wyczerpująca. Dzień rozpoczynał o wschodzie słońca, ponieważ w godzinach południowych było już zbyt ciepło na pracę. Zboża koszone ręczną kosą. Ziemniaki i buraki cukrowe wykopywano motykami. W lesie zbierano jagody i grzyby. Wożono je do pobliskiego miasteczka na targowisko, aby sprzedać i poprawić byt rodziny. Pomimo trudnych warunków życiowych rodzina była wychowywana patriotycznie. Kościół kształtował charakter i poglądy ludzi. 11 li-

stopada obchodziliśmy kolejną rocznicę odzyskania niepodległości. Wspominamy tych, którzy polegli za wolność Ojczyzny, ale też błogosławionego papieża Jana Pawła II, który tak często mówił o miłości do Ojczyzny. My Polacy w kraju i na migracji jednoczymy się, bierzemy udział w manifestacjach patriotycznych i dbamy o narodową tożsamość, o nasz język polski - także na obczyźnie. Bądźmy dumni z zabytków, kultury i tradycji polskiej. Bądźmy dumni, że jesteśmy Polakami - pisze Teresa Chwedeć z Rypina.

(red)

Niedoszły rajdowy maluch

XX WIEK ▶ Polska w latach 70. rozpoczęła produkcję licencyjną Fiata 126 nazwanego u nas „maluchem”. Kilka lat później pojawił się pomysł produkcji rajdowej odmiany malucha

Fiat 126 był dla polskich rodzin z lat 70. samochodem idealnym - ekonomicznym i tanim w produkcji. Wady? Jeśli ktoś odrastał od ziemi więcej niż na 180 cm, siedząc na tylnej kanapie malucha, po kilkunastu kilometrach cierpiał. Mały fiat nie był też zbyt szybkim samochodem. Normalnie poruszał się z prędkością ok. 80 km/h, chociaż bywali śmiałkowie, którzy wyciągali z niego prędkości powyżej 100 km/h. Było to już cierpienie silnika

oraz uszu kierowcy.

W 1975 roku polska delegacja dziennikarzy odwiedziła Turyn we Włoszech i podziwiała prototypy Fiata 126 Arbath. Była to mocno tuningowana, rajdowa wersja malucha. Auto przyspieszało znakomicie do ok. 80 km/h. Wytrzymało każde obroty. Na autostradzie rozpędzało się do 125-130 km/h bez większych problemów. Konstrukctorem głównym był Carlo Abarth. W 1949 roku założył swoją własną firmę. Organi-

zował warsztaty produkujące auta sportowe na bazie już istniejących modeli. Było to praktyczne i tanie. Związał się także z Fiatem. Jego auta miały podwójne logo - to należące do producenta auta oraz logo firmy, która uczyniła z niego drogowego potwora.

Pojawiły się pomysły, by Carlo stworzył także sportową wersję polskiego fiata. W prototypie silnik został rozbudowany i wzmocniony o dodatkowe 36 koni mechanicznych. Dodano hamulce tarczowe, a koła wykonano z lekkiego stopu metali. Zmieniono gaźnik, wałek rozrządu i głowicę. Pod względem wyglądu zewnętrznego Arbath nie różnił się wiele od seryjnych aut.

Ostatecznie sportowy maluch nie pojawił się w Polsce. Nie było nawet zbyt wielu rajdów, w których mógłby startować, a zwykłemu Kowalskiemu chodziło o to, by auto dojechało do pracy, a nie na długie dystanse. Carlo Arbath sprzedawał jeszcze zestawy tuningowe do fiatów za 150 dolarów. W Polsce były niedostępne. Umożliwiały samodzielne zamontowanie kilku elementów, które podrasowałyby popularnego malucha.

(pw)

XX wiek

Nielegalne świece

W czasie I wojny światowej w okolicach Lipna okupujący te tereny Niemcy wprowadzili ścisłą kontrolę wszystkiego. Ciekawym przykładem mogły być opony samochodowe i świece.

Podczas I wojny światowej, zwłaszcza pod jej koniec, Niemcy byli u granic gospodarczej wytrzymałości. Brakowało niemal wszystkich surowców, ponieważ Anglia odgrodziła ich gospodarkę od rynków światowych, rozmieszczając blokadę morską. W takiej sytuacji Niemcy musieli oszczędzać i kombinować. W powiecie lipnowskim w 1917 roku wprowadzono nawet kontrole świec.

Były to czasy, gdy światło pochodzące z energii elektrycznej było nieosiągalne na prowincji. Zabroniono także wyrabiania lub przerabiania posiadanych świec. Nawet przewożenie świec z Warszawy było zabronione. Jeśli ktoś został złapany na nielegalnym wyrobie świec, mógł trafić do więzienia na nawet 5 lat. Do tego dochodziła grzywna w zawrotnej kwocie 10 tysięcy marek.

Od 10 czerwca 1916 roku w lipnowskim wprowadzono także zakaz obrotu oponami samochodowymi. Guma i kaučuk były bardzo deficytowymi materiałami, służącymi głównie w marynarce wojennej Niemiec. Każdy posiadacz opon musiał udać się do Lipna i tam na oponie wypalano specjalny stempel. Maksymalny rozmiar opon ustalono na 815 mm w obręczy.

(pw)

XIX wiek

Powrót tułacza

Polacy byli skazywani za akcje polityczne w zaborze rosyjskim najczęściej na zesłanie lub osiedlenie w głębokiej Rosji. Podobna kara spotkała Juliana Smoleńskiego z Lipna, który miał jednak mnóstwo szczęścia i mógł powrócić dość szybko do domu. Oto jak go witano.

Ksiądz Julian Smoleński został zesłany przez Rosjan do Wierchoturje - miasta położonego daleko za Uralem. Miasteczko było malutkie i liczyło sobie kilka tysięcy mieszkańców. Było bardzo odległe od najbliższych, większych miast. Smoleński trafił tam za to, że brał udział w manifestacjach przed powstaniem styczniowym. Miał szczęście, ponieważ wkrótce ogłoszono amnestię w Rosji z okazji rocznicy wstąpienia na tron.

2 lipca 1862 roku odbył się triumfalny wjazd Smoleńskiego do Lipna. Już ponad ki-

lometr od rogatek miasta witało go około 200 osób, którzy piechotą wyszli mu na drogę. Z lipnowskich okien rzucono kwiaty i wołano „niech żyje!”. Przy biciu dzwonów około 23.00 Smoleński wszedł w otoczeniu tłumów do kościoła. Zaśpiewano Te Deum.

Powyższy opis pokazuje jak szybko rosły nastroje patriotyczne w ówczesnym zaborze rosyjskim. Wszystko to miało doprowadzić do wybuchu powstania styczniowego, które niestety nie spełniło oczekiwań.

(pw)

XX wiek

Pożar nad granicą

Od zaproszenia po zwolnienie – taką drogę przeszedł naczelnik straży pożarnej z Dobrzynia, który naraził się strażakom z zaboru pruskiego.

W 1907 roku prezes Zachodnio-Pruskiego Związku Straży Ogniowych – radca Witt przesłał naczelnikowi straży ogniowej w Dobrzyniu zaproszenie do wzięcia udziału w zjeździe pruskiej straży ogniowych, który zaplanowano w Kowalewie na 21 i 22 sierpnia 1908 roku. Naczelnik Cissowski nie mógł nadziwić się zaproszeniu. Odpisał Niemcom po polsku, że nie wyobraża sobie jechać do Kowalewa i świętować z Niemcami, którzy tak jawnie przesładują Polaków w zaborze pruskim.

Ton listu musiał być srogi, ponieważ burmistrz Golu-bia będącego w zaborze prus-

skim zagroził Cissowskiemu, że otrzyma zakaz wjeżdżania przez granicę do Niemiec. Niemieccy strażacy zareagowali wprost przeciwnie. 23 sierpnia przyjechali do Dobrzynia uzbrojeni w piwo i wódkę, by świętować razem z miejscowymi Rosjanami. Tego dnia na ulicach miasteczka pojawiły się dodatkowe patrole Kozaków. Rok później władze powiatowe w Rypinie usunęły Cissowskiego z funkcji naczelnika za „nietaktowne postąpienie z pruskiemi towarzystwami straży ogniowych”. Został on także dożywnotnio usunięty z listy strażaków.

(pw)

Współczesna historia

XX/XXI WIEK ▶ W tym roku Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Golubiu-Dobrzyniu obchodzi 60. rocznicę swojego powstania. Jednak początki PTTK sięgają 1963 roku. Z okazji jubileuszu przybliżamy historię Zamku Golubskiego w XX i XXI wieku

Początki Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Golubiu-Dobrzyniu sięgają 1963 roku. Wówczas z inicjatywy Włodzimierza Czajkowskiego oraz Zdzisława Cieślaka zostaje założone Koło PTTK, które podlega pod Oddział PTTK w Brodnicy. Rok później – 1 marca 1964 roku odbywa się Walny Zjazd Założycielski Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Golubiu-Dobrzyniu.

Walny zjazd założycielski w imieniu komitetu założycielskiego zgłosił przewodniczący Powiatowego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki Zdzisław Cieślak, zaznaczając, że założenie Oddziału PTTK jest „wspaniałym czynem społecznym miejscowego aktywu turystycznego dla uczczenia XX-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”. Na zjeździe założycielskim obecnych było 42 z 65 członków założycieli.

W skład I zarządu oddziału weszli: Włodzimierz Czajkowski – prezes, Edward Bartkowski – wiceprezes, Michał Wołucki – wiceprezes, Leopold Bienkowski – sekretarz, Mikołaj Grzębski – skarbnik oraz członkowie: Alfons Budziński, Maria Hubert, Antoni Kosiński i Franciszek Wilczewski.

Od samego początku działania koło, a później oddział, skupiło się na promowaniu oraz organizowaniu turystyki w powiecie golubsko-dobrzyńskim oraz regionie. Założono sobie za cel promowania walorów turystycznych Drwęcy oraz szlaków pieszych – Szlaku Fryderyka

Chopina i Szlaku Mikołaja z Ryńska. W tym celu rozpoczęto organizację rajdów pieszych od 1969 roku – Rajd Pieszy Szlakiem Fryderyka Chopina oraz Dni Drwęcy od 1979 roku.

Jedną z pierwszych imprez ogólnopolskich, które organizuje do dnia dzisiejszego Oddział w Golubiu-Dobrzyniu, jest również Konkurs Krasomówczy. Jego pierwsza edycja odbyła się w dniach 27-28 listopada 1971 roku na Zamku Golubskim.

Bardzo szybko do pracy w oddziale przystąpił Zygmunt Kwiatkowski, który najpierw pełnił funkcję wiceprezesa, a od 1974 roku, po Franciszku Jabłońskim, funkcję prezesa oddziału. To z jego inicjatywy powstało Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego, które mieściło się w Domku Pod Cieniami.

Najważniejszą imprezą, która rozsławiła Oddział PTTK w Golubiu-Dobrzyniu, Zamek Golubski i Miasto Golub-Dobrzyń, którą organizuje rokrocznie Oddział PTTK w Golubiu-Dobrzyniu, jest Wielki Międzynarodowy Turniej Rycerski na Zamku Golubskim. Po raz pierwszy został zorganizowany w 1977 roku. I Turniej Rycerski wygrali: drużynowo – Klub Jeździecki z Nowych Jankowic, Jerzy Kwiatkowski – zdobył Pierścień Kmicica, a Leszek Ojczenasz – Szablę Zamku.

Turniej rycerski w Golubiu-Dobrzyniu był pierwszą tego typu imprezą historyczną w Europie i jedną z pierwszych na świecie. Można powiedzieć, że Zygmunt Kwiatkowski był prekursorem

ruchu rekonstrukcji historycznej, która w Polsce zaczęła się właśnie na Zamku Golubskim. Dziś rekonstrukcje historyczne są bardzo popularne. Miłośnicy historii odtwarzają nie tylko rycerzy, ale również żołnierzy z różnych epok historycznych. Co ciekawe w kolejnych latach Oddział PTTK i Zygmunt Kwiatkowski byli również współorganizatorami rekonstrukcji bitwy pod Płowcami.

Śmiało można powiedzieć, że gdyby nie Oddział PTTK to również Zamek Golubski nie byłby odbudowany. To właśnie na zamku swoją siedzibę uzyskał Oddział PTTK oraz inne organizacje społeczne i młodzieżowa. Powstała tu biblioteka, restauracja, hotel i mieszkania prywatne.

W kolejnych latach oddział organizuje przedsięwzięcia, które staną się wizytówką Golubia-Dobrzynia. Warto tu wymienić Wielkie Bale Sylwestrowe, Hubertusy. Powstają kolejne koła i kluby, np. Golubski Klub Jeździecki, Drużyna Kusznicza, które biorą udział w imprezach ogólnopolskich i zagranicznych.

Oddział PTTK odgrywa bardzo dużą rolę w promocji miasta i regionu. To właśnie z inicjatywy PTTK, z okazji 20. rocznicy powstania oddziału w 1984 roku ulica Kolejowa w Golubiu-Dobrzyniu zostaje zamieniona na ulicę PTTK.

Zamek Golubski staje się miejscem, które odwiedzają ówczesni celebryci, ludzie polityki. Przykładowo z zamkiem współpracuje aktor Daniel Olbrychski, który włącza się w organizację turnieju rycerskiego. Na zamek trafiają rekwizyty z filmu „Potop”, ze słyną Kolubryną, która staje się symbolem zamku i oddziału. Na zamek, na turniej rycerski w 2000 roku przybywa również prezydent RP Aleksander Kwaśniewski.

Po śmierci Zygmunta Kwiatkowskiego oddziałem kierują kolejno w latach 2005-2010 – Mariusz Wróblewski, 2010-2016 – Piotr Kwiatkowski, a od 2016 roku – Stefan Borkowicz.

Dziś w XXI wieku Oddział PTTK i Zamek Golubski to miejsce, gdzie odbywają się nie tylko turnieje rycerskie, konkursy krasomówcze i bale sylwestrowe, ale jest to również miejsce imprez dla miłośników motoryzacji, poezji, sportu i historii.

Szymon Wiśniewski
Fot. archiwum
Oddziału PTTK

Zygmunt Kwiatkowski (1933 – 2005)

Zygmunt Kwiatkowski urodził się 22 września 1933 roku w Sędzinie k. Aleksandrowa Kujańskiego. W latach 1964-1966 pracował w LO w Golubiu-Dobrzyniu. W PTTK w Golubiu-Dobrzyniu zaczął działać od 1966 roku. Zorganizował koło przewodnickie, klub jeździecki. Ostatecznie w 1974 roku został prezesem Oddziału PTTK w Golubiu-Dobrzyniu.

To z jego inicjatywy na Zamku Golubskim zaczęto organizować turnieje rycerskie, bale sylwestrowe, konkursu krasomówcze oraz hubertusy. Zygmunt Kwiatkowski powołał również do życia Szkołę Rycerską.

Zygmunt Kwiatkowski w III RP był radnym sejmiku województwa, radnym Rady Miasta Golubia-Dobrzynia. Zaangażowany był także w powstanie powiatu golubsko-dobrzyńskiego. Zmarł 29 sierpnia 2005 roku. Po śmierci, w 2009 roku został patronem Oddziału PTTK w Golubiu-Dobrzyniu.

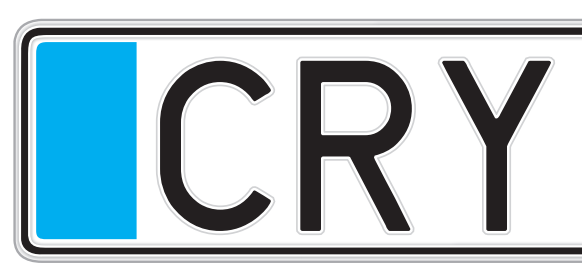

Prezes Golubskiego Klubu Jeździeckiego PTTK
mgr Zygmunt Kwiatkowski na „Sultanie”

27-28 listopada 1977 roku zjechali na Zamek Golubski zaproszeni goście z całej Polski aby obejrzeć nową imprezę Golubskiego Oddziału PTTK. Przybyli również uczestnicy tej imprezy, jeźdźcy z Klubów Jeździeckich w Toruniu i Nowych Jankowicach.

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Budowlane Remonty

Remonty malowanie gładzie, ocieplanie, regipsy itp... Tel. 885 810 599

Nieruchomości Działki

Kupię ziemię rolną lub wezmę w dzierżawę w powiecie golubsko-dobrzyńskim lub wąbrzeskim Płatne od ręki! Telefon 667-935-202

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lisowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lisowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Zapaliły się czerwone światła

RYPIN ➤ 19 listopada obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Tego wieczoru w całej Polsce samorządy biorące udział w kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” podświetliły budynki szkół i instytucji na czerwono

Organizatorami kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy” są: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę i Krajowa Koalicja na rzecz Ochrony Dzieci. Z barometru postaw Polaków wobec krzywdzenia dzieci prowadzonego przez Fundację i Ipsos wynika, że jedna trzecia rodaków dopuszcza stosowanie kar fizycznych, 18 procent uważa, że kary fizyczne poprawiają zachowanie dziecka, a 24 sądzi to samo o krzyku, przy czym 80 procent dopuszcza stosowanie krzyku jako metody dyscyplinującej. Co piąty Polak był świadkiem stosowania kar fizycznych w ubiegłym roku. Niemal trzy czwarte rodaków było świadkami krzywdzenia na dziecko a 27 procent ich obrażania.

Czy alarmowy czerwony kolor, na który podświetlono

budynki w Ryplinie i w gminach naszego powiatu, da dorosłym cokolwiek do myślenia? Pamię-

tajmy, że przemoc to nie tylko bicie i krzyk. To również zastraszanie, poniżanie, odrzu-

nie, izolowanie, zaniedbywanie zdrowia. To również przemoc seksualna, niekoniecznie pole-

gająca na kontakcie fizycznym, ale np. na pokazywaniu pornografii, prowadzenie rozmów o erotycznej treści czy zachęcanie do rozebrania się.

Czym młodsze dziecko, tym bardziej bezradne. Nie obawiamy się reagować, gdy widzimy nieodpowiednie zachowanie dorosłych wobec maluchów czy nastolatków. Nie tłumaczmy się przed sobą i przed innymi, że co się będziemy wtrącać. Dziś my się nie wtrącimy, a za kilka czy kilkanaście lat nikt nie zainterweniuje, gdy obecnie małe dziecko stanie się przemocowcem i nas zaatakuje. Pamiętajmy, wychowuje się przez przykład, a nie wrzaski, bicie czy wyśmiewanie.

(jd)

fot. UM Rypin

Rypin

O patriotyzmie słowami poetów

W czwartek 14 listopada Rypiński Dom Kultury zorganizował po raz 33. Turniej Recytatorski Poezji Patriotycznej. Udział w konkursie wzięła młodzież ze starszych klas szkół podstawowych oraz szkół średnich z miasta i powiatu.

W szranki stanęło 25 uczestników -16 ze szkół podstawowych oraz 9 ze szkół ponadpodstawowych. Jury w składzie: Teresa Krzyżanowska, Teresa Ewa Manelska i Natalia Szczepańska z uwagą wysłuchało wierszy naszych największych poetów recytowanych przez młodych ludzi. Pod uwagę wzięto przede wszystkim interpretację utworu, jego rozumienie oraz dobór repertuaru i dykcję. Konkurs prowadził Wawrzyniec Turowski.

Wyniki turnieju

Uczniowie szkół podstawo-

wych: I miejsce: Maja Murawska – SP Borzymin i Maja Sobiech – SP Okalewo; II miejsce: Kamila Pysiak – Pozytywka Justyny Motylewskiej, Sandra Staniszevska – ZSP nr 1 Rypin i Kornelia Wysocka – SP Sadłowo; III miejsce: Julita Lewandowska – SP Sadłowo. Wyróżnienia: Mateusz Karwaszewski – SP Borzymin i Amelia Witulska – SP Kowalki.

Uczniowie szkół ponadpodstawowych: I miejsce: Wiktoria Maria Nowak – ZS nr 3 w Ryplinie i Kamil Wiśniewski – ZS nr 2 w Ryplinie; II miejsce: Zuzanna Lichnerowicz – ZS CKR

w Nadrożu i Julia Stogowska – ZS nr 2 w Ryplinie; III miejsce: Wiktoria Kaszubska – ZS nr 3 w Ryplinie i Małgorzata Piątkowska – ZS nr 3 w Ryplinie. Wyróżnienia: Julia Brodzińska – ZS nr 1 w Ryplinie, Zuzanna Gorzki – ZS CKR w Nadrożu i Wiktoria Groszewska – ZS CKR w Nadrożu.

Laureaci Turnieju Recytatorskiego Poezji Patriotycznej otrzymali nagrody książkowe oraz upominki od urzędu miasta i starostwa powiatowego. Każdy z uczestników dostał również dyplom.

(jd)

Gmina Rogowo

Radośnie w Starym Kobrzyńcu

Z okazji Ogólnopolskiego Dnia Seniora w czwartek 14 listopada uczestnicy zajęć w Dziennym Domu Pobytu Senior+ w Starym Kobrzyńcu w gminie Rogowo bawili się na imprezie wspólnie z przybyłymi gośćmi.

Na spotkaniu z seniorami pojawili się: wójt Zbigniew Zgórzyński, dyrektorka Renata Kaczyńska i uczniowie Szkoły Podstawowej w Nowym Kobrzyńcu, dyrektorka Szkoły Podstawowej w Sosnowie Katarzyna Daszkowska wraz z Izabelą Meller i uczniami, dyrektor Robert Więczkowski i uczniowie Szkoły Podstawowej w Nadrożu, dyrektorka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rogowie Jolanta Kaźmierkiewicz oraz wicedyrektorka Marzanna Piotrowska i uczniami.

– Goście złożyli seniorom serdeczne życzenia, podkreśla-

jąc jak ważną rolę pełnią w życiu społecznym, przekazali pyszny tort oraz wykonane przez uczniów upominki. Seniorzy podczas występów zaprezentowali swoje możliwości wokalne, taneczne oraz recytatorskie. Spotkanie było również doskonałą okazją do podziękowania za dotychczasową współpracę ze społecznością szkolną. Był to piękny dzień pełen wzruszeń i radości. Wszystkim serdecznie dziękujemy – mówią opiekunowie z Dziennym Domu Pobytu Senior+ w Starym Kobrzyńcu.

(jd), fot. DDP

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:

Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:

tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:

tel. 662 061 331

Wydawca:

WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

„Renta wdowia” – wnioski od stycznia

REGION/KRAJ ▶ Od 1 stycznia 2025 roku będzie można składać wnioski o tzw. rentę wdowią, która dotyczy ustalenia zbiegu świadczeń z rentą rodzinną. Renta wdowia jest przeznaczona dla wdów i wdowców, którzy mają prawo do co najmniej dwóch świadczeń emerytalno-rentowych, z których jedno stanowi renta rodzinna po zmarłym małżonku. Aby móc ją pobierać, należy jednak spełnić określone warunki

1 stycznia 2025 roku wejdą w życie przepisy, które umożliwią łączenie renty rodzinnej z innymi świadczeniami emerytalno-rentowymi przysługującymi w organach, takich jak ZUS, KRUS, WBE, ZER MSWIA oraz BESW. Jednak samo posiadanie statusu wdowy lub wdowca oraz prawo do dwóch świadczeń nie wystarczą, aby uzyskać „rentę wdowią”. Należy łącznie spełnić następujące warunki: mieć co najmniej 60 lat (w przypadku kobiet) lub 65 lat (w przypadku mężczyzn), do dnia śmierci małżonka pozostawać z nim we wspólności małżeńskiej, nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż przed ukończeniem 55 lat (kobieta) i 60 lat (mężczyzna), nie pozostawać obecnie w związku małżeńskim.

– Wdowie lub wdowcowi przysługuje prawo do zbiegu świadczeń z rentą rodzinną wyłącznie po ostatnim małżonku. Warto podkreślić, że prawo do wypłaty świadczeń w przypadku zbiegu z rentą rodzinną wygasa z dniem poprzedzającym zawarcie nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Przyznanie „renty wdowiej” będzie możliwe, jeśli wdowa lub

wdowiec mają ustalone prawo do renty rodzinnej. W przypadku, gdy do tej pory nie ubiegali się o przyznanie renty rodzinnej, ponieważ świadczenie po współmałżonku byłoby mniej korzystne, powinni złożyć wniosek na formularzu ERR jeszcze w tym roku. Następnie do 30 czerwca 2025 roku, należy złożyć wniosek o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną, korzystając z formularza ERWD.

Taka kolejność ułatwi i przyspieszy rozpatrzenie wniosku o łączenie wypłaty obu świadczeń w 2025 roku. Podobna sytuacja dotyczy osób pobierających rentę rodzinną, które nigdy nie wnioskowały o przyznanie emerytury. Ważne jest, aby pamiętać, że jeśli

klient w przyszłym roku złoży od razu wniosek o „rentę wdowią”, a nie będzie miał ustalonego prawa do co najmniej dwóch świadczeń emerytalno-rentowych, w tym renty rodzinnej po zmarłym małżonku, ZUS odmówi przyznania świadczenia w zbiegu z powodu braku prawa do drugiego świadczenia.

Ile wyniesie renta wdowia?

Obecnie wdowy i wdowcy mogą pobierać jedno świadczenie – wyższe lub wybrane spośród dwóch dostępnych opcji: rentę rodzinną lub własne świadczenie, takie jak np. emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy czy emerytura rolnicza. W przyszłym roku będą mieli moż-

liwość wyboru: otrzymywać pełną rentę rodzinną oraz 15 proc. własnego świadczenia lub odwrotnie. Warto zaznaczyć, że od 1 stycznia 2027 roku drugie świadczenie zostanie zwiększone z 15 do 25 proc. Taki wybór będą miały także osoby uprawnione do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego czy renty szkoleniowej.

Wysokość sumy świadczeń ustalonych w zbiegu nie może przekraczać trzykrotności kwoty najniższej emerytury, czyli obecnie 5342,88 zł (3 x 1780,96 zł). Do tego limitu wliczane są również świadczenia wypłacane przez instytucje zagraniczne oraz inne niż jednorazowe

świadczenia i dodatki, przyznawane na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów. W przypadku, gdy suma świadczeń w zbiegu przekroczy trzykrotność najniższej emerytury, świadczenie zostanie pomniejszone o kwotę przekroczenia.

Kiedy można złożyć wniosek

Od 1 stycznia 2025 r. będzie można składać wnioski o tzw. rentę wdowią, przy czym prawo do tego świadczenia zostanie przyznane od miesiąca, w którym złożony został wniosek, jednak nie wcześniej niż od 1 lipca 2025 r. W przypadku wniosków złożonych do 30 czerwca 2025 r., prawo do renty wdowiej będzie przysługiwało od 1 lipca 2025 r. Dlatego na złożenie wniosku uprawnione osoby będą miały 6 miesięcy. Osoby, które posiadają już ustalone prawo do renty rodzinnej oraz do własnego świadczenia, nie muszą dołączać żadnych dokumentów do wniosku o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną. Jeśli zdecydują się złożyć elektronicznie wniosek o „rentę wdowią”, a nie posiadają jeszcze konta w systemie eZUS, pracownik Zakładu pomoże im je założyć. Wystarczy skontaktować się z ZUS-em. Można to zrobić osobiście, podczas e-wizyty, przez cot@zus.pl lub telefonicznie 22 560 16 00.

(red), fot. ZUS

Gmina Skrwilno

Krowy... na zakupach?

dokończenie ze str. 1

– Gospodarzowi w Rakowie uciekła krowa. Przyszła nad Je-

zioro Dłuskie, na pomost, wskoczyła do wody i przyplątnęła do Gulbiny. Tam weszła do zdzicza-

łego sadu i schowała się w bagnie, które w nim było. Zadysponowano nas do poszukiwań, był Rypin oraz chyba jeszcze ze trzy jednostki OSP. To bagno było mocno zarośnięte i ona tak się schowała, że nie mogliśmy jej znaleźć. Była to bardzo sprytna i do tego nieuchwytna krasula. Gdy już zjadła to co rośnie w tym sadzie, wybierała się, najczęściej nocą, na pola, gdzie wyciągała snopki ze stogów i się nimi posilała. W końcu przyjechał jej

właściciel i ją zabrał – wspomina Krzysztof Budziński, prezes OSP Gulbiny.

Nie tak dawno, bo pod koniec września tego roku, 13 jałówek związało z gospodarstwa w Liszkowicach w powiecie inowrocławskim, gdy właściciele próbowali zagonić je pod wiatę. Miały zostać zapakowane do ciężarówki i sprzedane. W obawie o pogorszenie warunków życia wybrały okoliczne lasy. Któż ich tam nie ścigał: właściciele, sąsiedzi, strażacy, a one jak tylko zobaczyły ludzi, zniknęły w zaroślach.

Krowy są inteligentnymi, towarzyskimi stworzeniami. Podobnie jak u ludzi, krowia mama

ma silną więź z cielęciem. Gdy im się to dziecko odbiera, a jest to standardem w przemyśle mleczarskim, rozpaczają. Lubią słuchać muzyki o wolnym tempie, na przykład jazzu.

Ludzie krowom nie są do niczego potrzebni, świetnie sobie radzą na wolności. Przykładem mogą być zdziczałe krasule z okolic Czarnobylskiej Strefy Zamkniętej. Na widok ludzi uciekają, wykorzystują opuszczone budynki, aby się schronić. Zimą zdobywają pożywienie, wykopując raciami suchą trawę. Są czyste, dobrze odżywione i wręcz promieniają szczęściem.

(jd), fot. OSP Skrwilno

Andrzejki w Pozytywce

RYPIN ▶ Pozytywka nie tylko uczy, ale też bawi. Dzieci, które uczestniczą w zajęciach teatralnych, muzycznych czy plastycznych, miały okazję wziąć udział w andrzejkach i dowiedzieć się, jaka przyszłość je czeka

– Zabawa zaczęła się od poszukiwania klucza do świata magii. Został znaleziony przez dzieci na podwórku. Znajdował się w czarodziejskim pudełku i posłużył do lania wosku. Było też losowanie przyszłych zawodów, wróżenie z magicznej kuli i piniata z cukierkami, w części których były przepowiednie – wyjaśniła Justyna Motylewska.

Świat magii, zagadek, tajemnice to rzeczy dla dzieci ciekawe, więc Cyganki, które proponowały im kolejne atrakcje opowiadały również o andrzejkowych zwyczajach. Poza tym były zabawy z chustą pełną piłeczek, tworzenie księżycowego pyłu i talizmanu.

Zapytaliśmy uczestników

andrzejek, które zabawy były dla nich najatrakcyjniejsze.

– Najbardziej podobało mi się robienie talizmanów. Wybieraliśmy sobie kryształ, nawlekaliśmy je na rzemyki. Fajne było rozbijanie piniaty. Ustawialiśmy się w rzędzie i każdy mógł raz uderzyć w nią z zamkniętymi oczami. W środku były cukierki z wróżbami. Stałam w kolejkę, ale ktoś przede mną już tę piniatę rozbił – tłumaczyła 10-letnia Nikola, która chodzi do Pozytywki na zajęcia teatralne, jej ulubionymi przedmiotami są polski plastyka i angielski, a w przyszłości zamierza zostać weterynarką.

Olek, 8-letni mieszkaniec Rypina, lubi występować na sce-

nie. Chłopcu podobało się lanie wosku i to, że mógł zaśpiewać.

– Wyszedł mi ptak, ale nie wiem co to znaczy. Podobało mi się też śpiewanie, bo dostałem wróżbę, że jak nie zaśpiewam to będę miał pecha. Zaśpiewałem „Lubię wracać tam, gdzie byłem już”, bo chodzę na śpiew w poniedziałki i ćwiczyłem tę piosenkę. Chodzę też na zajęcia teatralne. Raz występowałem, bo był teatr Zębolandia i byłem tam zębem mądrości. Lubię też się uczyć, bo chcę mieć dobrą pracę. Chciałbym być strażakiem, tak jak mój chrzestny i może pójdę w jego ślady. Nie chcę długo pracować, bo będę miał dzieci i chcę trochę się nimi zająć – opowiedział Olek o swoich planach na

przyszłość.

O tym, co zamierza robić w dorosłym życiu, wie również Tomek, kuzyn Olka, mimo że ma dopiero 7 lat. Podczas zabawy andrzejkowej w Pozytywce wszystko mu się podobało, chociaż najbardziej znikające krzesło.

– Polegało to na tym, że gdy była muzyka maszerowaliśmy wokół krzesła, kiedy się skończyła to siadaliśmy na nie i potem jedno z nich odejmowano. Kto nie zdążył usiąść, ten odpadał. Odpadłem w drugiej rundzie. Chusta mi się też bardzo podobała. Machaliśmy nią tak, żeby kulki nie spadły, ale cały czas spadały. Również kula mi się podobała. Kładliśmy rękę

i pani mówiła, co widzi. Widziałam, że śpiewam i że wokół mnie są dzikie zwierzęta. Nie mam dzikich zwierząt, ale chodzi o to, że marzę o tym, żeby zostać szefem ZOO i będę przywoził zwierzęta z różnych kontynentów. Mam siostrę, która ma 11 lat i psa. Już bardzo dużo znam się na zwierzętach – pochwalił się chłopczyk, który dotąd na zajęcia do Pozytywki nie przychodził, ale się przekonał, że jest fajnie i zamierza dołączyć do jednej z grup.

Kolejna impreza dla dzieci w Pozytywce już za miesiąc. To „Pozytywny krok w nowy 2025 rok”, czyli sylwestrowa zabawa przy najnowszych przebojach.

Tekst i fot. (jd)

Lekcja WF-u z mistrzyniami

WYDARZENIE ▶ Jak zachęcić dziewczęta do aktywności fizycznej? Można obietnicą, prośbą, groźbą, przekupstwem, ale to są mało pedagogiczne sposoby i średnio skuteczne. Pozostaje dobry przykład. Właśnie na takie rozwiązanie zdecydowali się rypińscy samorządowcy

We wtorek 19 listopada do Rypińskiego Centrum Sportu przybyły uczennice szkół podstawowych i ponadpodstawowych z naszego powiatu i okolic, aby trochę poćwiczyć z gwiazdami polskiego sportu.

– Dlaczego polskie nastolatki rzadziej niż rówieśnicy z Europy uprawiają sport? Dlaczego prawdopodobnie nie będą go uprawiać, kiedy dorosną? Bo niemal co trzeci ma zwolnienie z WF-u. Bo aż 74 procent polskich chłopców i 84 procent dziewcząt w wieku 11-15 lat unika aktywności fizycznej. Co czwarty polski nastolatek cierpi na otyłość. Tylko jeden na czterech potrafi np. kozłować piłkę. Prawie 60 procent nie umie skakać na skakance.

Czy tak było zawsze? Nie. Było lepiej. Ale od dwudziestu lat jest coraz gorzej. Te dane pogarszają się z roku na rok, mimo że mamy coraz lepszą bazę treningową i coraz lepiej wykwalifikowaną kadrę. To epidemia, to problem społeczny. To anomalia, która staje się normą. To wyzwanie dla nas wszystkich. Wspólnie musimy wzmocnić modę na sport.

Wzmocnić jego rolę w życiu społecznym, w kulturze, we wzorcach zachowań. Sprawić, aby na powrót stał się normą. Musimy sami dawać przykład, wspierać tych, którzy już to robią: nauczycieli, trenerów i animatorów. Mniej smutnych twarzy ukrytych w telefonach, więcej uśmiechu spowodowanego endorfinami wywołanymi aktywnością fizyczną.

Sport to skarbnica wartości, kształtuje i rozwija nie tylko ciało, ale umysł i wszechstronnie całego człowieka. Apeluję do rodziców: wspierajcie i zachęcajcie dzieci do ruchu, nie zwalnijcie z lekcji wychowania fizycznego – namawia burmistrz Paweł Grzybowski.

Pod okiem Otylii Jędrzejczak – najlepszej polskiej pływaczki, mistrzyni olimpijskiej z Aten, wielokrotnej mistrzyni i rekordzistki świata, Europy i Polski dziewczęta wylewały siódme poty podczas wyjątkowego WF-u w ramach akcji „Mistrzynie w szkołach”.

Drugą sportsmenką, która zagrzewała młodzież do wysiłku, była Luiza Złotkowska – łyżwiarka szybka, trzykrotna

olimpijka, brązowa medalistka Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Vancouver w 2010 roku oraz srebrna w Soczi w 2014. Była również trzykrotną medalistką Zimowej Uniwersjady w Harbinie oraz wielokrotną mistrzynią Polski.

W hali CRS-u ćwiczyła z uczennicami również Anna Kiełbasińska, lekkoatletka, aktualna halowa mistrzyni Europy w sztafecie 4x400 metrów. Na koncie ma też medale młodzieżowych mistrzostw Europy i mistrzostw Europy juniorów. Jest żołnierką Wojska Polskiego. O Annie Kiełbasińskiej było głośno, gdy w czerwcu tego roku z powodów zdrowotnych i odnawiającej się kontuzji nie uzyskała kwalifikacji na igrzyska w Paryżu. Wówczas poinformowała, że kończy sportową karierę.

Kajakarka Helena Wiśniewska ma na swoim koncie kilka brązowych medali zdobytych podczas olimpiady, mistrzostw świata i igrzysk europejskich. Ona też przyjechała do Ry pina, pogimnastykować się z naszą młodzieżą.

Ostatnią zawodniczką,

która wzięła udział w zachęcaniu dziewcząt do wysiłku fizycznego, była Aneta Rygielska – bokserka, kilkukrotna złota i srebrna medalistka mistrzostw Polski, srebrna medalistka mistrzostw Europy i olimpijka z Paryża.

Czy akcja „Mistrzynie w szkołach”, która jest pomysłem Otylii Jędrzejczak i prowadzi ją w całej Polsce fundacja pływaczki, coś zmieni? Wszyscy, którzy się w nią angażują, mają nadzieję, że tak. Stan zdrowia dzieci i młodzieży jest alarmujący. Otyłość w młodym wieku to wiele chorób przewlekłych w dorosłości, łącznie z cukrzycą typu 2, siejącą spustoszenie w organizmie. Starsze osoby zapewne pamiętają ze swojego dzieciństwa, że kiedyś spędzało się czas na podwórku, grając w dwa ognie, badminton, w gumę, skacząc na skakance, bawiąc się w berka. Dzięki temu otyłe dziecko było rzadkością. Obecnie, mimo coraz lepszej infrastruktury sportowej, zachęt ze strony nauczycieli wychowania fizycznego, nastolatki wolą siedzieć z nosem w smartfonie, a nie pobie-

gać czy poćwiczyć na przykład w plenerowej siłowni.

Osobnym tematem jest żywienie młodych ludzi, ale tym zajmujemy się innym razem, bo i tutaj sytuacja jest mocno niepokojąca.

Dziewczęta zostały już zachęcane do ćwiczeń. Co z tym robią, zależy nie tylko od nich, ale też rodziców, szkoły i samorządu. Teraz pora na chłopców. Oni też trwają w bezruchu. Jak wspominał burmistrz, 74 procent uczniów miga się od WF-u. Proponujemy zatem podobną akcję do nich skierowaną. Na przykład ćwiczenia z Robertem Lewandowskim. Gwarantujemy, w tym przypadku chłopcy zapomną o zwolnieniu z gimnastyki i będą zapamiętali ćwiczyć.

Podczas akcji „Mistrzynie w szkołach” dziewczęta do zajęć ruchowych zachęcali lokalni samorządowcy, którym sport obcy nie jest: burmistrz Paweł Grzybowski, starosta Jarosław Sochacki i wójt gminy Skrwilno Dariusz Kolczyński.

(jd)

fot. UM Ry pin

RYPIN-CRY.PL

Znajdziesz nas również na:

Rypin-CRY

@rypinCRY

